

L'ET

REVISTA DE LLETRES

HIVERN / 2011 / NÚM. 59 / 1€

DOSSIER:
ENRIC LLUCH, PASSIÓ PER
LA LITERATURA INFANTIL

ENTREVISTES:
FERRAN TORRENT
ANNA MONER

PERFIL:
JOSEP PIERA

REPORTATGES:
'PAISATGES FORTIFICATS'
'EL DIA ABANS DE LA FELICITAT'

QUADERNS D'ANIMACIÓ LECTORA:
CÒMICS: SUPERHEROIS I
FOMENT LECTOR

25 anys
edicions
bromera

S U M A R I

3 OPINIÓ

LA CULPA, LA TÈ MON PARE

ALFRED PICÓ

4

L'OPINIÓ DE LA CRÍTICA

5 PERFIL

JOSEP PIERA

ALÍCIA TOLEDO

6

FLAIXOS

9

PAISATGES QUE ENS FAN LLIURES

CRISTINA MARTÍNEZ

10 ENTREVISTA

FERRAN TORRENT

XAVIER ALIAGA

12 EXTRACTE

RESURRECCIÓ

13 QÜESTIONARI

ANNA MONER

JULIO CÀNOVES

DOSSIER

ENRIC LLUCH,

PASSIÓ PER LA LITERATURA INFANTIL

15

LLEGIR, MIRAR, JUGAR, APRENDRE

CLÀUDIA REYES

16

EXPLORADOR INCANSABLE EN LA SELVA
DE LES PARAULES

XAVIER MÍNGUEZ

19 REPORTATGE

UN TENDRE VIATGE CAP A LA MADURESA

CAROL BORRÀS

20 REPORTATGE

PUNT I SEGUIT

DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ

22 QUADERNS D'ANIMACIÓ LECTORA
CÒMICS:

SUPERHEROIS I FOMENT LECTOR

NOÈLIA IBARRA

24 QUADERNS D'ANIMACIÓ LECTORA

ELS SECRETS DELS LLIBRES:

RECORREGUT PEL PROCÉS

D'ELABORACIÓ D'UN LLIBRE

25

RESSENYES

28 REPORTATGE

«PORTÀTIL», LLIBRES QUE ES MOUEN

29

NOTÍCIES

30 EL RETROVISOR

COM DESFER-SE D'UN MORT
AMB L'AJUDA DE DÉU

MANEL ALONSO I CATALÀ

PORTADA: ENRIC LLUCH

FOTOGRAFIA DE PERE FUSTER

I PER QUÈ NO?

JOSEP ANTONI FLUIXÀ

Enric Lluch en la portada de *L'illa*? Sí. I per què no? Per què ens ha de resultar tan estrany –per poc habitual– que un autor de literatura infantil ocupe un lloc destacat en una revista de lletres? Per què a ningú no ens sorprén que els llibres per a infants i els autors que s'hi dediquen tinguin reservat –quan en tenen– només un espai marginal –en les últimes pàgines o en les columnes més menudes– en totes les revistes i els suplementos culturals de la premsa més generalitzada i, fins i tot també, en l'especialitzada en literatura? Per què, per exemple, una revista molt meritòria com *L'Aiguadolç* ha tardat trenta-nou números a dedicar un dossier a la literatura infantil i juvenil valenciana? Per què li costa tant a *Caràcters* –extraordinària i elegant revista de lletres de la Universitat de València– destinar les pàgines centrals a un escriptor o escriptora de literatura infantil i juvenil? I també –assumim la responsabilitat que, potser, ens toca–, per què fins ara aquesta revista, *L'illa*, –tret d'algun autor forà– no ha il·lustrat una portada amb la foto d'un autor valencià especialitzat bàsicament en literatura infantil?

I, no obstant això, la producció de literatura per a infants i joves és, a hores d'ara, important quantitativament i, en absolut, menyspreable si atenem la qualitat aconseguida per alguns autors i algunes obres. És més, podríem dir que, proporcionalment, per nombre de publicacions, cada vegada són més els autors i les obres dignes de destacar en comparació amb els d'altres gèneres. Confesse que sóc un lector voraç de poesia i de narrativa per a adults, com també de teatre i d'assaig. Procure alternar a l'hora de llegir les obres d'un gènere i d'un altre, com també intente mantenir com a norma llegir tots els mesos obres de literatura per a infants i joves. Per això crec que els puc parlar amb una certa objectivitat o, si més no, coneixença. I si bé és cert que hi ha obres mediocres i, sovint, dolentes, també és cert que la literatura infantil i juvenil que es publica actualment en la nostra llengua ha aconseguit uns nivells de qualitat en determinats autors dignes de ser tinguts en compte no sols pels lectors, sinó també per la crítica i el món acadèmic.

Permeteu-me, per tant, la reivindicació, vàlida igualment per als escriptors de Catalunya, com per als de les Illes Balears, com per als valencians. Els bons escriptors es mostren perquè saben escriure amb estil, de manera adequada a les característiques i els objectius dels textos que creen, perquè saben construir estructures narratives, poètiques o dramàtiques versemblants, etc. I això, els que són bons, ho fan amb independència dels lectors a qui adrecen els escrits. En conseqüència, els hauríem de jutjar estrictament per les creacions que fan. Això significa que també poden ser distingits amb un premi honorífic com, per exemple, el de les Lletres Catalanes –Josep Vallverdú n'ha sigut, potser, l'única excepció– o com el de les Lletres Valencianes. I per què no?

LA CULPA, LA TÉ MON PARE

ALFRED PICÓ*

ESTIC MÉS ACOSTUMAT A DIR I A FER EL QUE ELS ALTRES ESCRIUEN QUE A ESCRIURE JO MATEIX. SEMPRE M'HA PROVOCAT UNA GRAN ANGOIXA I RESPECTE I EN MOLT POQUES OCASIONS HE ESCRIT RES PERQUÈ ELS ALTRES HO LLEGIREN. AIXÍ QUE ENCARA NO SÉ PER QUÈ M'HE COMPROMÉS

AQUESTA VEGADA, EL QUE JO DIGA NO TINDRÀ CAP INTERÉS I DE SEGUR QUE HO CONTE FATAL; NO PREFERIU QUE VOS HO INTERPRETE?, SEGUR QUE NO? D'ACORD, MOLT BÉ, DONCS, ENDAVANT, REGIRARÉ EN LA MEUA FEBLE MEMÒRIA PER BUSCAR-HI LES CAUSES DE LA MEUA AFICIÓ LECTORA.

No recorde molt bé quan em vaig aficionar a la lectura, no tinc una consciència clara que fóra un llibre en concret, ni una saga juvenil, això segur, ni un fet dramàtic de la meua adolescència, això tampoc, però tirant enrere la memòria recorde (d'això sí que me'n recorde...) que els llibres, d'una manera o d'una altra, sempre han estat presents en la meua vida, no d'una manera principal i protagonista, no, per a res, però des que jo recorde, sempre han format part del paisatge habitual de ma casa i de la meua joventut. De molt menut, quan darrere el taulell de la tenda d'ultramarins que teníem, al costat de les les bosses de plàstic per a embolicar, amb el seu tacte suau i delicat, apareixia cada setmana el *TBO*, que comprava la meua iaia Dolores amb els seus personatges, hui ja mítics, de *13 Rue del Percebe*, *Rompetechos*, *Anacleto...* i amb les seues historietes que devoràvem els meus germans i jo. També durant un temps vaig ser un fidel seguidor dels còmics Marvel, així que Thor, Spiderman, La Masa i altres em van acompanyar una temporada i junts gaudíem d'un bon grapat d'aventures, igual que Mortadelo i Filemón, que no sé ben bé per què, però durant un estiu em vaig llegir tots els volums que tenien editats i vaig riure molt, però que molt. També dalt del pis on vivíem, on només pujàvem a dormir, sempre hi havia un tamboret ple de revistes i llibres (allí va caure a poc a poc *Papillón*); també al saló de casa, al moble que semblava fet a posta per a allotjar l'omnipresent

Molts infants s'inicien en la lectura a través del còmic.

televisor, a la part de dalt hi havia un estant tot ple de llibres amb títols que amb els anys se m'han quedat gravats a la memòria com *El lazarrillo de Tormes*, *La picaresca española*, *El padrino*, *Éxodo*, alguns amb edicions molt acurades, grans i amb il·lustracions precioses. També de tant en tant apareixia un paquet amb llibres nous a casa; jo no sabia ni qui els comprava ni per què arribaven. Amb el temps vaig descobrir que eren germans dels que teníem al saló, i que el meu pare estava subscrit al Círculo de Lectores, club de lectura que tenia i encara té la seua revista i que va ser la meua primera finestra al món de la cultura literària i amb la qual vaig poder descobrir molts escriptors i llibres clàssics i contemporanis fins a eixe moment desconeguts per a mi. I també que el simple fet que mon pare haja comprat des de sempre el periòdic tots els dies i que encara hui en dia, amb 80 anys, tots els matins espere, amb una mica d'ansia, que el forner d'enfront de casa li'l porte, ha fet que jo

mateix m'hi acostume. Amb el pas del temps, i inoculat aquest verí (l'altre, el del teatre, anava parell), només vaig haver de continuar disfrutant amb aquesta afició, amb les històries dels llibres, descobrint els autors valencians, peregrinant tots els anys a la fira del llibre, o senzillament deixant-me seduir per les portades dels llibres a qualsevol llibreria quan dispose d'una estona lliure. És per això que vull creure que de la meua afició lectora, en gran part, la culpa, la té mon pare.

*ACTOR.

Darrere el taulell de la tenda d'ultramarins que teníem, apareixia cada setmana el *TBO*, amb els seus personatges i amb les seues historietes que devoràvem els meus germans i jo

FOTOGRAFIA PORTADA: ENRIC LLUCH.

PERE FUSTER

REVISTA DE LLETRES

59

HIVERN

2011

L'ILLA ÉS UNA PUBLICACIÓ D'EDICIONS BROMERA,
COORDINADA PER JOSEP A. FLUIXÀ I DIRIGIDA PER
JOAN CARLES GIRBÉS.

CONSELL DE REDACCIÓ: MARTA ESTRELLES, CAROL
BORRÀS, SANDRA CAPSIR I MARIA VILLALBA
CONSELL ASSESSOR: PASQUAL ALAPONT, JOSEP
BALLESTER, JEREMIES BARBERÀ, SALVADOR BATALLER,
ISIDRE CRESPO, JOSEP GREGORI, VÍCTOR A. OROVAL,
JOSEP PALÀCIOS, ENRIC SALOM I ENRIC SÒRIA
CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: MAR ARANDA, SANTI CERVERA
I DAVID MORELL

DISSENY GRÀFIC: ENRIC SOLBES

MAQUETACIÓ: CARLES BARRIOS, EVA BUENO,
SUSANA FRAGUAS, PERE FUSTER,
DANI ROSELLÓ I XAVIER TORTOSA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: APARTAT DE CORREUS 147,
46600 ALZIRA (RIBERA ALTA), TELÈFON 962 402 254
WWW.BROMERA.COM
ILLA@BROMERA.COM
CONTRACTACIÓ DE PUBLICITAT: comercial@bromera.com

IMPRESSIÓ: BORMAC

TIRADA: 44.300 EXEMPLARS

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

Generalitat de Catalunya
Institut Català
de les Indústries Culturals

ISSN: 1134-8666 / DL: V-166-1990 / PVP: 1 €

L'ILLA NO S'IDENTIFICA NECESSÀRIAMENT AMB ELS ARTICLES
DELS SEUS COL·LABORADORS, NI ELS TORNA ELS ORIGINALS
NO SOL·LICITATS. L'ILLA AUTORITZA LA REPRODUCCIÓ DELS SEUS
ARTICLES SI SE'N FA ESMENT DE LA PROCEDÈNCIA.

L'opinió de la crítica

«Tarantula és un llibre absorbent, amb argument de thriller, llenguatge multiproteic, narrador transformista, trama en espiral i investigació psicològica profunda.»

ANNA CARRERAS, *Time Out*
Octubre de 2011

«De totes les novel·les de Pamuk, és en aquesta en la qual aporta una visió més social i periodística sobre la problemàtica actual de Turquia.»

JOSEP PALOMERO
Periódico Mediterráneo
Octubre de 2011

«Entreteniment garantit sota el guiatge d'una escriptura eficaç i engrescadora.»

ADOLF BELTRAN, *Quadern, El País*
Octubre de 2011

«El que més sorprén de la lectura d'*Ombres en la nit* és el ritme endimoniat des de la primera pàgina fins a l'última.»

TONI VALL, *Què Leer*
Novembre de 2011

«És una de les nostres autores favorites de literatura juvenil en català, sense por de tocar tots els temes d'actualitat i oferir-nos el seu costat humà. Es documenta conscienciosament, i després és capaç de convertir informació en històries, en literatura.»

MAITE RICART, *El Mundo*
Novembre de 2011

«Amb vocabulari senzill, frases curtes i ritme dinàmic, el text ens endinsa enginyosament, a poc a poc, en una atmosfera misteriosa, amb el suport pictòric de les il·lustracions [...]. Un projecte ideal per a un públic fan de les històries de terror-fantasia. Una bona revisió d'un conte de la cultura popular.»

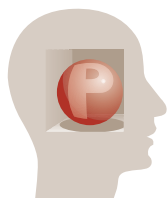
MATILDE PORTALÉS, *Faristol*
Juny de 2011

LA PROSA VIATGERA DE JOSEP PIERA

ALÍCIA TOLEDO

DEL VIATGER QUE ENS PORTA A ALGUNS DELS LLOCS AMB MÉS ENCANT DE LA MEDITERRÀNIA, AL MEMORIALISTA QUE TRANSITA PER LA GEOGRAFIA INTERIOR. DE DINS CAP A FORA O DE FORA CAP A DINS, EN UN SENTIT O EN UN ALTRE, AQUEST ÉS EL RECORREGUT DE L'OBRA DE JOSEP PIERA (BENIOPA, 1947).

L'ANTOLOGIA QUE PUBLICA BROMERA AMB EL TÍTOL *MEMÒRIES I VIATGES* RECULL TEXTOS EN PROSA DE L'ESCRITOR SAFORENC I HI INCLOU ALGUNS POEMES QUE FACILITEN LA CONTINUÏTAT TEMÀTICA I PRESENTEN UNA MOSTRA MÉS FIDEL DEL CONJUNT DE LA SEUA PRODUCCIÓ.

Dir Piera és dir la Drova, aquesta vall alta i encastellada entre muntanyes, prop de Gandia, on l'escriptor saforenc havia viscut els feliços estius d'infantesa i on es va instal·lar tot just despuntava la seua vocació literària. La Drova esdevindria així la seua llar definitiva i, amb el temps i en les seues mans, un mite literari. Però aquesta vall saforenca és l'últim cercle –o el primer, segons com es mire– d'una sèrie d'esferes concèntriques que abasten bona part de la Mediterrània en forma de prosa de viatges, dietaris i memòries.

VIATGER VOCACIONAL I COMPULSIU

I és que Josep Piera dissenya un itinerari al llarg de la Mediterrània: Grècia, Nàpols, Sicília, Marràqueix i Jerusalem i visita i evoca així les principals cultures que han configurat la història. Els llibres de Josep Piera expliquen sovint viatges per a endinsar-se, alhora, en la naturalesa personal de l'ésser humà contemporani. L'antologia que publica ara Bromera amb el títol *Memòries i viatges* recull textos de les seues memòries, del dietari *El cingle verd*, Premi Josep Pla, i dels llibres de viatges *Estiu grec*, *Un bellíssim cadàver barroc* i *Ací s'acaba tot*. Els pocs poemes que hi conté presenten un contrapunt que suggereix un Piera més complet i més ric. I és que aquesta selecció ens acosta un dels escriptors més representatius de la Generació dels 70, poeta i narrador que en el seu ba-

Josep Piera, el guanyador en assaig dels *Ciutat d'Alzira* 2011.

gatge té el Premi Carles Riba de poesia, el Premi Josep Pla i, més recentment, el Premi Joanot Martorell.

LA LLENGUA DESCOBERTA

Josep Piera és un cas més d'escriptor valencià, fill de la postguerra, que comença el seu itinerari intel·lectual en castellà i que descobreix, d'un dia a l'altre i d'una manera impactant, que la llengua que parlava a casa té una literatura amb una tradició clàssica consagrada en noms tan saforencs com Ausiàs March i Joanot Martorell. El canvi de llengua es produeix, doncs, d'una manera quasi inqüestionable i el de

Beniopa engega la seua trajectòria de poeta en valencià amb la participació en l'antologia *Carn fresca* (1974). Cap als anys vuitanta, la prosa s'imposa en el seu quefer literari i a partir d'aquest moment els dietaris, els llibres de viatges i de memòries constitueixen el gros de la seua producció. Ara bé, tanta és la importància que per a Piera té la poesia que bona part de la seua obra en prosa denota una marcada inspiració lírica. La poesia, sempre la poesia, ho impregna quasi tot.

ENDINSAR-SE EN EL PASSAT

A partir del 2000, es produeix un canvi en la seua trajectòria amb la publicació de dos llibres de memòries, centrats en la infantesa i primera joventut: *El temps feliç* (2001) i *Arran del precipici* (2003), reelaboració d'*El cingle verd*. El 2007, amb la publicació de *Putà postguerra*, Piera repassa la seua història personal i la història col·lectiva d'un país marcat per la Guerra Civil, el cinema en blanc i negre, la *copla* i els boleros. En definitiva, una versió novel·lada de les seues memòries i una visió molt crua del període de 1947 a 1969 –impregnada de neorealisme italià– amb la qual tanca decididament el cicle que va iniciar amb la literatura de viatges i comença un altre que s'endinsa cap a l'imaginari del passat.

Aquesta selecció ens acosta un dels escriptors més representatius de la Generació dels 70, poeta i narrador

ANTOLOGIA. MEMÒRIES I VIATGES. JOSEP PIERA.

BROMERA, 2011

Dubtes?

Quin preu han de tenir els llibres digitals? Haurien de respectar la barriera psicològica dels 10 €, o és necessari garantir la mateixa remuneració en concepte de drets d'autor fent que el preu siga entre el 70% i el 85% del preu del llibre en paper?

La crisi conduirà la nostra cultura cap a la indigència? Per què deu ser que en èpoques difícils la cultura sempre es veu com una despesa i no com una inversió?

Quina serà la primera mesura del nou govern de l'Estat relacionada amb el món del llibre i la cultura? Seguirà la retallada d'ajudes?

«Les empreses de la vella indústria sols sobreviuran si uneixen les seues forces amb les de la nova tecnologia, i a l'inrevés. És el moment dels enemics necessaris.»

SANDRO POZZI
El País

«Les paraules poden oferir sensacions que no ofereixen ni el cinema ni el porno ni Apple.»

ALBERTO OLMOS
Qué Leer

«Que no es llija és dolent per a un editor, però és pitjor per a la democràcia.»

DANIEL TEJADA
El Mundo

«El català es defensa provant de fer obres extraordinàries i no pas donant gat per llebre.»

MARTÍ SALES
Time Out

L'esperit de Bromera

PASQUAL ALAPONT

La primera vegada que vaig sentir parlar de Bromera devia fer pocs mesos que l'editorial havia iniciat el rumb. Algú ho va deixar caure en una taula on tres o quatre mòmies consagrades i deu aspirants a mòmies poètiques preniem café. En aquell moment, no podíem sospitar que aquella petita editorial havia de canviar la nostra vida i la dels nostres conciutadans en els pròxims vint-i-cinc anys. Jo mateix no podia imaginar que un dia sentiria Bromera com ma casa, i que amb aquell segell editorial publicaria la major part de la meua obra. Fins i tot hi vaig treballar un parell d'anys, pels volts dels noranta. Un dia Josep Gregori em va telefonar i em va dir si volia treballar amb ell. Hi vaig anar l'endemà i l'editor va fer dos coses que em van deixar ben clar quin era l'esperit de Bromera. De primer, em va regalar un càrrec rutilant, cap d'edicions, i en acabat em va dir que l'ajudara a penjar uns cartells. El missatge estava clar: allí estàvem per a editar llibres, el millor que sabíem, i havíem d'estar disposats a fer de tot.

Ara Bromera fa vint-i-cinc anys i s'ha fet molt gran. L'editorial va nàixer per mor del somni d'un individu, Josep Gregori, però s'ha fet gran gràcies a l'aportació de molta gent que participava del mateix entusiasme per la normalització lingüística del valencià i l'estima pels llibres. Sense un context social favorable, potser aquest somni no hauria estat possible, però també és cert que calia algú capaç d'exercir-ne el lideratge. Ara, passats vint-i-cinc anys, una i altra circumstància són indestruïbles i Bromera s'ha convertit en un referent cultural del país. A l'hora de fer balanç, el mèrit és potser aquest: haver fet normal el que fa cinc lustres semblava irrealitzable.

100 anys de Mahfuz

Aquest desembre celebrem el centenari del naixement de Naguib Mahfuz (el Caire, 1911-2006), l'escriptor més important de la literatura àrab contemporània, i l'únic, fins al moment, que ha estat guardonat amb el Premi Nobel de Literatura. És autor de més de trenta novel·les, set de les quals estan publicades en «L'Eclèctica», en què ha retratat magistralment la vida quotidiana al llarg de la història al Caire. Defensor de la llibertat d'expressió, els valors universals, la convivència entre les cultures i el laïcisme, Mahfuz va estar amenaçat pels integristes islàmics, que atemptaren contra ell el 1994.

Amazon obri la Botiga Kindle

La gran llibreria Amazon continua la seua expansió a l'Estat espanyol. Ara completa l'oferta de llibres en paper amb el llançament de la Botiga Kindle i del nou dispositiu amb el mateix nom. Aquest lector té una pantalla de tinta electrònica que es llig com si fóra paper, la capacitat d'emmagatzemar fins a 1.400 llibres, una bateria que dura al voltant d'un mes i Wi-Fi integrat. A més, pot descarregar en 60 segons qualsevol dels 900.000 títols de la Botiga Kindle, que disposa del major catàleg digital de llibres en català, basc i gallec –entre els quals ja figuren vora 50 títols de Bromera, que prompte en seran més– i un miler de clàssics gratuïts.

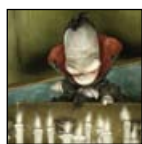
Premi Ictineu a El joc de Déu

El joc de Déu ha rebut el III Premi Ictineu a la millor novel·la fantàstica en català del 2010. Es tracta d'un guardó que concedeix la Societat Catalana de

Flaixos

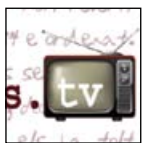

Ciència-ficció i Fantasia i que es decideix per votació popular. 160 lectors han votat durant la primera fase per a determinar els finalistes, mentre que els membres de les Ter-Cat i de la Societat Catalana de Ciència-ficció i Fantasia han determinat els guanyadors. Salvador Macip és l'autor d'aquesta novel·la en la qual el protagonista té una missió tan important com és salvar la humanitat. En deu.macip.org trobareu més informació.

El Millor Llibre Il·lustrat

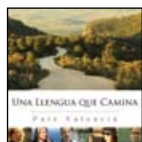
El vampir ha estat distingit amb el Premi al Millor Llibre Il·lustrat dins dels Premis als Llibres Millor Editats 2010-2011 que concedeix la Generalitat Valenciana. Amb les il·lustracions a tot color de Fernando Falcone i el text d'Enric Lluch, *El vampir* és un dels 10 llibres que formen la col·lecció per a primers lectors «El Bagul dels Monstres» i, a més, acaba de publicar-se també com a àlbum il·lustrat en gran format. En www.bromera.com/monstres trobareu més informació sobre la col·lecció, que continua cridant l'atenció dins i fora de les nostres fronteres, ja que recentment se n'han venut els drets de publicació per al Brasil i el Canadà.

La web TV dels escriptors valencians

L'Associació d'Editors del País Valencià ha posat en marxa un nou web TV (www.escriptorsvalencians.tv) on seran els mateixos autors els qui presentaran els seus llibres i animaran a llegir-los. Es tracta de posar cara i veu als nostres escriptors i d'aprofitar les noves tecnologies i el llenguatge audiovisual per al foment del llibre i la lectura en valencià. La web aspira a emetre 20 minuts setmanals (de vídeos d'elaboració pròpia i compartits) sobre notícies i presentacions de

llibres, novetats editorials i propostes de lectura.

Èxit d'Una llengua que camina

El documental *Una llengua que camina* retrata la vida diària de cinc persones –Mar Iglesias, Xavi Sarrià, Gerard Pitarch, Dariana Groza i Diego

Dades

13.118 són els títols en format digital que s'han publicat en els nou primers mesos del 2011, una xifra que supera la dels 12.948 que s'editaren al llarg del 2010 i que suposa un increment del 40%, segons la Federació de Gremis d'Editors d'Espanya. L'Informe de Comerç Interior del Llibre assenyalava que durant el 2010 el nombre de títols comercialitzats en format digital va arribar als 25.567, un increment del 141% respecte a les xifres de 2009. Pel que fa a la facturació, l'informe mostra que els títols venuts en format digital assoliren el 2010 els 70,5 milions d'euros, un 37,5% més que el 2009, tot i que encara representa només un 2,4% de la facturació del sector.

El 2010, la meitat de les editorials comercialitzaven un 5% del seu catàleg en versió digital, però per al 2012, segons la II Enquesta sobre el Llibre Digital a Espanya, una de cada quatre editorials comercialitzarà més de la meitat del seu catàleg en versió digital. Respecte al format, el 60% dels llibres electrònics té format ePUB enfront del 31% que utilitza el PDF.

Gómez– que viuen a distints punts del territori valencià i que ens permeten fer una radiografia de la llengua de nord a sud, de les ciutats i dels pobles. El film és una producció de Vilaweb en coproducció amb Televisió de Catalunya, amb el suport d'Escola Valenciana, Edicions Bromera, Edicions 96 i l'Institut Català de les Indústries Culturals. En www.escolavalenciana.com podeu veure el vídeo i també consultar l'agenda de projeccions que està organitzant-se després de l'extraordinària acollida que està tenint.

Reconeixement a La Costera

El Premi a la Labor dels Llibreters que atorga la Generalitat Valenciana ha reconegut el treball de la llibreria La Costera de Xàtiva. Dotat amb 2.500 euros, es tracta d'un guardó ben merescut per a una llibreria emblemàtica que està més de 35 anys fent realitat dia a dia el seu compromís amb els lectors, portant a terme activitats de foment de la lectura i oferint l'espai de la llibreria com a plataforma de presentació d'autors i artistes consagrats i novells.

El millor bloc d'educació

Milloringlix ha sigut el bloc personal guanyador en la categoria d'educació dels IV Premis Blocs Catalunya, organitzats per l'Associació STIC.CAT. Aquest bloc ajuda a corregir errors típics i a millorar els recursos dels catalanoparlants a l'hora d'expressar-nos en anglès mitjançant consells pràctics, trucs i curiositats, que ara recull també el llibre amb el mateix nom que està publicat en «Bromera Actual» i que ja va per la segona edició. De 464 blocs presentats, n'han estat distingits 24, entre els quals hi havia alguns tan interessants com *La serp blanca*, d'Enric Iborra, o *Bibarnabloc*, el bloc de Biblioteques de Barcelona.

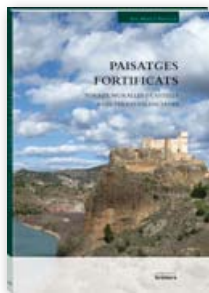
Actualitat - Reportatges - Entrevistes - Novetats editorials
24 hores al dia, 7 dies a la setmana

www.vilaweb.cat/lletres

PAISATGES QUE ENS FAN LLIURES

CRISTINA MARTÍNEZ

CASTELLS DE MUNTANYA, TORRES DE GUAITA, FORTALESES, CIUTATS EMMURALLADES O ERMITES FORTIFICADES FORMEN PART DEL NOSTRE PAISATGE I DEIXEN ENTREVEURE LA POR PERMANENT AMB QUÈ HAN VISCUT ELS NOSTRES AVANTPASSATS DES DE LA CULTURA DEL BRONZE.

PAISATGES FORTIFICATS ÉS EL NOU TÍTOL DE LA COL·LECCIÓ «GRANS OBRES BROMERA», AMB EL QUAL EMPRENEM UN VIATGE CAPTIVADOR PER UN PATRIMONI DESCONEGUT I ALHORA IMPRESCINDIBLE EN LA NOSTRA CULTURA COM A POBLE I SOCIETAT.

De nou és José Manuel Almerich qui ens porta de la mà a conèixer un poc més el nostre territori. Ja ho ha fet en més d'una vintena de llibres, alguns dels quals han estat publicats en aquesta mateixa col·lecció, com ara *Els rius. Camins d'aigua i de vida* o *Espais naturals del litoral valencià*. I és en aquesta nova aventura que aquest llicenciat en Geografia i Història ens acosta la nostra realitat geogràfica a través dels castells i el seu entorn. I amb aquesta excusa, emprenem una ruta d'un gran interès paisatgístic, i sobretot, històric i cultural.

Que el nostre territori està atapeït de castells, d'ermites, de masos o de torres de guaita és evident, només hem d'anar amb cotxe per l'antiga carretera d'Alacant a València per trobar-nos de cara amb els castells de Villena, Saix o, més avant, amb Montesa i Xàtiva, per posar exemples concrets. Tampoc no passen desapercebudes les torres que atalaien les costes de Dénia, Xàbia o Benicàssim. Ni les ciutats fortificades, com ara Sagorbo, o les fortaleses de Sagunt i Morella. Però davant l'evidència, ens rendim a un seguit d'explicacions i respostes que trobem en aquesta obra de divulgació que ens presenta la grandesa i la diversitat del nostre patrimoni.

LA CULTURA DE LA POR

Si ens endinsem en les pàgines repletes de grans fotografies dels nostres paisatges fortificats, esbrinarem que no tots els castells ni totes les fortaleses es van construir en la mateixa època; de fet, la major part són de l'època almotàvida, quan era necessari protegir-se de les incursions dels almoràvits i, posterio-

Les fortaleses formen part tant de la nostra història com del paisatge.

© Susana Márquez

orment, dels efectes devastadors de les incursions del Cid i els regnes cristians.

Quan Jaume I va arribar a les nostres terres, el Regne de València ja oferia una gran densitat de fortaleses, gairebé totes en mal estat, ja que l'arquitectura militar comença amb la cultura del bronze. Però ja els romans trobaren un país fortificat i, més tard, el castell passaria a ser símbol del poder feudal més que defensiu. El Renaixement farà de la

guerra un art i les ciutats costaneres es dotaran de muralles i torres de guaita. Els saquejos de pirates barbarescos atemoriran els pobles de la Mediterrània, i el litoral valencià es convertirà en una llarga frontera difícil de defensar.

Veiem, doncs, com la por s'ha convertit en una sensació permanent al llarg de la nostra història, i descobrim en aquest llibre un paisatge que el poble valencià va fortificar per fer-lo seu, per seguir vivint en llibertat.

UN POBLE AMB PERSONALITAT

Tenim una terra fortificada i d'això no hi ha dubte. Ara bé, coneixem quins són els orígens de la nostra personalitat com

a poble i com a societat? Som terra de castells, de roca i de frontera, conseqüència de la diversitat de cultures i de l'aïllament de grups socials amb un sentiment ben fort d'arrelament a la terra. Ara, amb *Paisatges fortificats* tenim l'oportunitat de conèixer com és aquesta diversitat cultural i paisatgística que ens caracteritza. 🌍

PAISATGES FORTIFICATS, JOSÉ MANUEL ALMERICH.
BROMERA, 2011.

L'obra ens mostra
la grandesa i la diversitat
del nostre patrimoni i,
sobretot, el significat
d'aquesta arquitectura
militar i defensiva
per al nostre poble

FERRAN TORRENT:

«AMB L'EDAT SE ME N'HAN ANAT TOTES LES VANITATS»

XAVIER ALIAGA

AMB *BULEVARD DELS FRANCESOS* (2010), FERRAN TORRENT FEIA UN CERT GIR EN LA SEUA PRODUCCIÓ UBICANT L'ACCIÓ EN ELS ANYS DEL FRANQUISME. UN CANVI D'EIX TEMPORAL PERLLONGAT AMB *OMBRES EN LA NIT*, UNA INCURSIÓ EN LA NOVEL·LA D'ESPIONATGE, DES DE LA PARTICULAR VISIÓ DEL

TIGRE DE SEDAVÍ, QUE SUPOSA LA SEUA TORNADA AL CATÀLEG DE BROMERA, EDITORIAL QUE PUBLICA L'OBRA EN EXCLUSIVA PER AL PAÍS VALENCIÀ. UN VOLUM CORAL, AMB UN PARELL DE PERSONATGES QUE DEIXEN PETJA, UN RITME FRENÈTIC I UNA ARRANCADA ARGUMENTAL BEN CURIOSA.

Si més no, en abordar les primeres pàgines de la novel·la s'escrida poderosament l'atenció que Torrent haja posat en el focus un escamot clandestí de jueus que busca els nazis amagats després de la Segona Guerra Mundial per matar-los. Amb ells lluita un gitano de Carcaixent, Santiago Cortés, supervivent del camp d'extermini de Dachau. No és sobrer recordar que aquesta ètnia també va sofrir la barbàrie nazi: al voltant de 600.000 gitanos foren exterminats. Aquest engrescador inici dóna pas a una trama de camins encreuats a Viena, Montecarlo i València.

Amb Ferran Torrent parlem en plena promoció valenciana de la novel·la, en un restaurant del Saler. I la primera qüestió és la coincidència temporal de dues novel·les amb un rerefons històric. «No és deliberat, planifique poc», aclareix. «De sobte tinc desig de fer un tipus de novel·la i la faig. Va passar amb *Bulevard dels francesos*. I amb *Ombres en la nit* volia tractar els temes de l'odi i la venjança i em va fer l'efecte que el post-Holocaust era una bona època per tractar-los», rebla.

**DOCUMENTACIÓ,
NO EXHIBICIÓ**

La novel·la demanava un treball de documentació que Torrent, prescindint

d'ínfules i medalles, qualifica de «ben senzill». «Sabia que havia de tocar la Viena i la València del 1947 i, de forma més tangencial, Madrid i Montecarlo. Llavors vaig contactar amb una documentalista, Em-

par Salinas, li vaig dir el que volia, i jo pel meu compte vaig anar buscant. M'ha sobrat documentació. No volia fer una exhibició, sinó que m'interessava explicar una trama, un argument, i que aqueix procés de documentació no interferira», explica. Amb això ha tingut molt a veure el ritme de la narració. «Jo venia d'una novel·la de 400 fulls, com ara *Bulevard dels francesos*. El problema, i parle per mi, no és posar, que és fàcil, allò difícil és llevar. Quan vaig reunir tota la documentació el primer pensament va ser: «faré una exhibició de la València del 47 que es cagaran en els pantalons». Però en fred dius: «no, perquè la pots cagar», valga la redundància escatològica.

Posats a buscar definicions, l'entrevistador prova amb la de 'novel·la d'espies', inèdita en la trajectòria de Torrent. Però l'entrevistat no ho acaba de veure. «És que hi ha un poc de tot. Pel ritme i per l'estructura és un thriller. Té elements de la novel·la d'espionatge. I també de la novel·la històrica. Quin és el gènere? Jo t'ho diré: agrada o no agrada.» Tampoc no hi ha coincidència

Torrent juga amb sentiments tan poderosos com l'odi i la venjança en la seua novel·la.

**Amb *Ombres en la nit*
volia tractar l'odi i
la venjança i em va fer
l'efecte que
el post-Holocaust
era una bona època**

a l'hora de remarcar el personatge emblemàtic de l'obra: li anomenem el del gitano valencià aliat amb els jueus per matar nazis. Torrent, tanmateix, n'esmenta un altre que, ben mirat, també té gràcia: Sorowitsch, un altre supervivent, un falsificador que s'abandona a la vida dissipada de Montecarlo per combatre el fantasma, l'ombra insuportable de l'extermini. «Representa la lluita entre l'actitud vital i l'ètica que, en acabant, el fa implicar-s'hi», aclareix.

En tot cas, Torrent alerta que ubicar una trama d'espionatge a la capital del Túria és una llicència literària. «Sincerament, no crec que València fóra un niu d'espies. Podia haver-la ambientada a Viena, però era un bon exercici per a mi descriure la València dels anys 40 i on no arriba la documentació arriba la memòria de la gent, perquè hi ha coses que he agafat de persones de 75 o 80 anys del meu poble. A mi m'interessa la meua societat.»

RETORN A BROMERA

En l'aspecte extraliterari el més ressenyable d'*Ombres en la nit* és que suposa el seu retorn a Bromera. Torrent considera que les seues novel·les sempre han estat ben distribuïdes a casa nostra, però valora la retrobada. El que no sabia l'escriptor és que el seu es convertiria en el llibre número 200 de la col·lecció «L'Eclèctica», una forma de l'editorial d'afegir una fita al seu 25é aniversari. «Desconeixia si seria el 200, el 201... Amb l'edat se me n'han anat totes les vanitats. El que vull és exercir la meua vocació, la de ser novel·lista, i vendre llibres, perquè visc d'això. Que sóc el 200, perfecte. M'agradaria ser el 500», diu sense sorregueria.

Ja que ho esmenta, li preguntem per la seua tasca d'escriptor professional, pels avantatges i també per les servituds, si alguna vegada s'ha plantejat deixar de publicar tres o quatre anys per abordar un projecte riu a l'estil de *Jo confesso* de Jaume Cabré. «I tant... *Bulevard dels francesos* ja era

FERRAN TORRENT (Sedaví, 1951)

és un dels escriptors més consolidats, amb una reeixida producció que l'ha fet mereixedor de guardons com el Sant Jordi de Novel·la, el Joan Crexells, el Nacional de la Crítica i el de la Crítica Serra d'Or. En «L'Eclèctica» ha publicat 10 títols.

Ombres en la nit és una novel·la vertiginosa que ens endinsa en les contradiccions vitals d'un grup de supervivents de l'horror nazi cegats per l'ànsia de venjança i ens planteja un perillós joc d'espies, missions secretes i dures històries personals.

un projecte ambiciós, deixant clar que l'ambició no té res a veure amb el nombre de pàgines. I com ho vaig fer? Agafant apunts per a fer-la mentre escrivia unes altres novel·les. Per què? Perquè jo no puc parar. A mi ja m'agradaria, perquè estic vint-i-set anys ininterromputs escrivint, em note fatigat, el que passa és que tinc una vitalitat tan brutal que no pararé mai i no passarà res. Sí que m'agradaria parar per llegir, per renovar llen-

Pel ritme és un thriller. Té elements de la novel·la d'espionatge. I també de la novel·la històrica. Quin és el gènere? Jo t'ho diré: agrada o no agrada

El mític hotel Metropol de València és un escenari important d'*Ombres en la nit*.

guatge. Però sobretot per llegir noves tendències, nous autors, que no tinc tant de temps per a això. Quan estàs escrivint i arriba la nit no tens el mateix entusiasme per llegir que quan no escrius.» Aleshores, segueix Torrent les noves tendències literàries en català i la resta de llengües? «A grans trets, sí, en concret, no. Sóc un lector molt eclèctic», assegura, i cita com a lectura en el moment de l'entrevista *El mapa i el territori*, de Michel Houellebecq. I en cua un assaig de llarguíssim nom sobre les crucials decisions que hagué de prendre Winston Churchill durant cinc dies decisius de maig del 1940. També rellegeix «en transversal», novel·la i assaig històric.

L'entrevista amb un dels seguidors granota més il·lustres no podia acabar sense una al·lusió al Llevant. Club que, per cert, anomena en la novel·la. «És una mena d'homenatge, de recordar que a la ciutat no sols hi ha un equip, sinó dos. La situació actual la veig amb satisfacció, estranyesa... perquè és un club bastant desgraciat. Però el que està fent el Llevant és una cosa grandíssima i que ens ha projectat al món». I tant que sí.

OMBRES EN LA NIT. FERRAN TORRENT.

BROMERA, 2011.

© Arxiu de Rafael Solaz, publicada al bloc València en blanco y negro.

EXTRACTE

RESURRECCIÓ

UN MULTIMILIONARI ACABA DE PERDRE LA SEUA FILLA EN UN ACCIDENT, PERÒ ESTÀ DECIDIT A NO FER-LI L'ADÉU DEFINITIU. ÉS PER AIXÒ QUE OPTA PER CRIONITZAR-LA I ENCETAR UNA INVESTIGACIÓ PER SABER SI HI HA ALGUNA POSSIBILITAT DE TORNAR-LA A LA VIDA. AL MATEIX TEMPS, DOS GER-

MANS MARCATS PER UNS FETS OBSCURS TRACTARAN D'IMPEDIR A QUALESVOL PREU AQUESTA RECERCA. SILVESTRE VILAPLANA ÉS L'AUTOR D'AQUESTA INQUIETANT TRAMA QUE PUBLICUEM EN LA COL·LECCIÓ «ESPURNA» I DE LA QUAL US OFERIM UN TAST A CONTINUACIÓ.

—**A**bans d'entrar-hi s'hauran de cobrir la roba, el rostre i les mans. Com podran comprendre, les nostres mesures higièniques són extremes. Ningú no desitja que entre cap partícula nociva de l'exterior.

Es tragueren les americanes i es posaren unes bates i uns pantalons amples sobre la roba que portaven. Fox i el seu secretari agrairen la tela addicional, perquè els reconfortà de la frescor de l'ambient i els va permetre d'entrar en calor per un instant. Finalment, es posaren les màscares i uns guants de làtex. No hi havia cap òrgan, tret dels ulls, que no estiguera protegit per aquell material esterilitzat.

—Ara ja podem passar —sentencià el director. Sobre un panell numèric teclejà ràpidament un codi de dígits i la porta s'obrí—. Endavant.

Malgrat la roba afegida, Fox va percebre sobre la pell el fred intens que emanava d'aquell indret i va lamentar haver-se tret l'americana. Seguiren el director per un corredor metàl·lic amb portes als dos costats i números assignats. Finalment es va detenir al llindar de la que marcava el número 6/14.

—Ja hi hem arribat.

El segon codi d'accés teclejat pel director els va obrir el camí a un espai enorme on s'aixecava un bosc de recipients metàl·lics immensos en forma de torre alineats l'un rere l'altre.

—Aquests són els vasos Dewar. Cada vas està dissenyat per contenir quatre cossos complets submergits en nitrogen líquid. La temperatura que genera el nitrogen és de 196 graus centígrads negatius. Com ens agrada dir, aquesta és la millor sala d'espera per al futur.

—On és ella?

El director travessà mitja nau i es detingué a la quarta torre.

—Descansa ací des d'aquest mateix matí. Tot el procés ha sigut normal, els metges han fet un treball eficient i han preparat el cos per a la conservació. No hi ha hagut cap incident i tot s'ha esdevingut tal com marquen els protocols d'actuació.

Fox s'apropà a l'enorme contenidor. Per un instant li va venir una esgarifança i no va saber si atribuir-la a la pena, al fred o al fet de sentir-se envoltat per aquelles enormes xemeneies platejades farcides de cossos morts. Com si li llegira el pensament, el director continuà amb un discurs que es notava que tenia ben après.

—Tota la gent que hi ha ací en estat de criogènesi no és realment morta, simplement les seues constants vitals s'han aturat per diversos motius i la ciència actual encara no és capaç de fer-les funcionar de nou. Però tots sabem que és qüestió de temps que la medicina avanci i aquestes mancances es corregisquen. Llavors, no hi haurà cap inconvenient a sanar-los per poder retrobar així les persones estimades. Aquesta gent no és en un cementeri, sinó que hiberna i espera la primavera per reprendre la seua vida.

—Puc venir a visitar-la?

—Sempre que ho desitge. Però no vull que pense en la seua filla com en una persona que ha perdut definitivament i a qui cal visitar per mantenir el record, sinó que millor pense en ella com en algú que està de viatge i que en el futur, potser d'ací a moltes dècades, tornarà.

—S'equivoca, senyor director —la veu de Fox ressonà estranya per la reverberació entre aquells recipients metàl·lics—, la meua filla tornarà molt aviat.

RESURRECCIÓ. SILVESTRE VILAPLANA.

BROMERA, 2011.

ANNA MONER:

«M'AGRADA JUGAR AMB ELS LÍMITS»

JULIO CÀNOVES

UNA ALQUERIA GÒTICA, QUASI TENEBROSA, ÉS L'ESCENARI D'AQUESTA NOVEL·LA AMBIENTADA EN LA VALÈNCIA DEL SEGLE XVIII, LA QUAL NO ÉS INDIFERENT A L'EVOLUCIÓ CIENTÍFICA DE LA MEDICINA. L'ARTISTA PLÀSTICA ANNA MONER ENS PORTA AMB *LES MANS DE LA DEIXEBLA* (PREMI ENRIC VALOR DE

NOVEL·LA 2010) PER UN RECORREGUT FASCINANT DINS D'UNA CIUTAT, GÒTICA I NEGRA, QUE DEAMBULA ENTRE LA NECESSITAT DE L'AVANÇ MÈDIC I L'ÈTICA DE LA PRAXI CIENTÍFICA. UNA TRAMA ON L'AMOR I L'OBSESSIÓ ES DONEN LA MÀ D'UNA MANERA MOLT PECULIAR.

—*Per què tries la València del segle XVIII com a escenari?*

—Al llarg del segle XVIII, la Facultat de Medicina de València lluità per renovar-se, ja que anteriorment havia qüestionat les noves teories científiques. En la novel·la, aquesta voluntat de recuperar-ne el prestigi perdut permet que la Universitat oferisca una càtedra a Fabrizio Scarpa, reputat anatomista i cirurgià de Pàdua molt crític amb les pràctiques basades en coneixements obsolets.

—*Aquesta és una novel·la gòtica, emotiva o ambdues coses?*

—Indubtablement, la novel·la beu de la literatura gòtica i això s'aprecia en l'ambient creat a l'alqueria, que pot resultar macabre i tenebrós. També n'hereta el gust per la dissecció del món interior de l'ésser humà i, en aquest aspecte, es pot considerar emotiva. M'agrada despertar sentiments contradictoris, jugar amb els límits del que és acceptat com a admissible.

—*Quin paper té l'obsessió en la trama?*

—Essencial. Sempre m'han interessat els personatges complexos, amb desitjos i impulsos incontrolables. Personatges tràgics, víctimes d'obsessions que els condueixen a comportar-se de manera irracional.

—*Una novel·la amb quasi un únic escenari, l'alqueria. Per què?*

—Havia d'ubicar el laboratori en un lloc aïllat, i una alqueria situada als voltants de la séquia i el camí d'Algirós, una de les partides més despoblades de l'horta de València en aquella època, reunia les condicions idònies.

—*Per què aquest interès en la cirurgia i la botànica?*

—M'interessa la fascinació que despertava el coneixement del cos humà en

Aquesta història és el debut d'Anna Moner com a novel·lista.

aquests segles en què s'inicia la ciència moderna i en què la cirurgia duu a terme intervencions qüestionables. Determinades plantes també esdevenien imprescindibles per a l'obtenció d'anestèsics, antipirètics, etc.

—*Tenim un alt nivell d'investigació mèdica actualment. Per poder arribar-hi, la praxi mèdica ha deambulat entre la moralitat de les pràctiques?*

—Hi ha deambulat i deambula. La ciència dels segles XVIII i XIX féu ús de pràctiques de vegades fosques, com el tràfic de cadàvers, en l'intent de controlar la vida. Fa molt de temps,

però, que no li interessaven els cossos morts, ja que la informació que cerca li la proporcionem els vius. Amb tot i això, el concepte de bondat científica es troba tan consolidat que neutralitza les nostres pors de possibles experiments d'ètica dubtosa.

—*Quins són els teus referents literaris?*

—Autors clàssics com Edgar Allan Poe, E. T. A. Hoffmann, Mary Shelley, Théophile Gautier o R. Louis Stevenson, i uns altres de més actuals com J. L. Borges, Italo Calvino, Manuel de Pedrolo, Joan Perucho o Pilar Pedraza.

—*Què diferencia l'art plàstic de la literatura?*

—Es diferencien tant en el procés d'execució com en el procés de recepció. Una novel·la és un treball de més llarga durada, mentre que una obra d'art no requereix un

temps de realització tan extens. El lector d'una novel·la ha d'invertir moltes hores per tal de copsar-ne el contingut, mentre que qui contempla una peça artística n'obté una impressió més immediata.

**La ciència
dels segles XVIII i XIX
féu ús de pràctiques
de vegades fosques
en l'intent de controlar
la vida**

LES MANS DE LA DEIXEBLA. ANNA MONER.

BROMERA, 2011.

escola valenciana FEST-TE FEDERACIÓ AMIC/AMIGA D'ESCOLA PER LA LLINGUA

*Amb tu,
comptem!*

A Escola Valenciana volem comptar amb tu per continuar treballant per la nostra llengua. Hem de construir projectes sostenibles, estables, de futur. Per això, la nostra entitat cívica ha decidit ara posar en funcionament la iniciativa Amics d'Escola Valenciana. Es tracta de generar un vincle social i econòmic que permeta fer realitat els principals projectes que hui du a terme l'entitat: cinema en valencià, La Gira, Voluntariat pel Valencià, campanya Sí al Valencià, Oficina de drets lingüístics... En definitiva, et demanem que ens ajudes directament en la nostra tasca diària de fer del valencià la llengua oficial d'ús normal per a tots i per a tot. **Des de 60€/any (30€ estudiants).**

escolavalenciana.org/amics

LLEGIR, MIRAR, JUGAR, APRENDRE

CLÀUDIA REYES

DESPRÉS D'«EL BAGUL DELS MONSTRES», L'ESCRIP-
TOR ENRIC LLUCH (ALGEMESÍ, 1949) PRESENTA «LLE-
TRA GRAN», UNA NOVA COL·LECCIÓ PER A PRIMERS
LECTORS: UN CONJUNT DE CONTES SENZILLS I
EMOTIUS, VINCULATS A ÉSSERS I SITUACIONS DE
LA INFÀNCIA, PERQUÈ ELS XIQUETS COMENCEN A

ESTIMAR ELS LLIBRES. HUIT ARTISTES HAN DONAT
FORMA I COLOR ALS PROTAGONISTES D'AQUESTES
HISTÒRIES I LES HAN CONVERTIDES EN PRECI-
OSOS ÀLBUMS IL·LUSTRATS. LA SÈRIE ES PUBLI-
CA ALHORA EN CATALÀ, CASTELLÀ I ANGLÈS PEL
GRUP BROMERA.

Això era i no era un gos molt sabut
capaç d'escollir la millor taronja
per al iaio –però l'avi tingué un gos?–...
I un colom coix que sempre arribava
tard a picotear les molletes de pa que
els xiquets tiraven al parc... Hi hagué
una vegada que la lluna va sentir fred
i es posà una bufanda al coll... I en un
altre racó del món, Carles volia ajudar
el seu pare a pintar la casa. Més enllà,
a Maria li caigué una dent i quan vol-
gué deixar-la sota el coixí s'adonà que
l'havia perduda... També hi era Miquel,
que pintava elefants de color roig. I el
cabut d'Àlex: un dia a la fira s'entestà a
demanar tantes coses que tornà a casa
sense res... Durant una excursió a la muntanya, la germana i els
cosins de David intentaren fer-li por i finalment foren ells els
que isqueren corrents.

GRANS HISTÒRIES PER A MENUTS

Aquests són alguns dels motius dels huit contes que Enric
Lluch ha escrit per a «Lletra Gran», unes històries senzilles,
protagonitzades per xiquets i pels éssers
que els envolten –la família, els animals
domèstics o de la ciutat, etc.– i que trans-
corren en espais propis de la infància:
la casa, l'escola, la fira, la muntanya, el
parc. Tot i la necessària simplicitat dels
arguments, l'autor aconsegueix mantenir
un mínim fil narratiu, reforçat per les il-
lustracions, amb un final de vegades sor-
prenent, com és el cas d'*El gos del iaio*.
Són contes, en general, de caire realista,
però també hi cap algun aspecte fantàs-
tic, com succeeix en *La lluna té fred*. En la

Les il·lustracions són la invitació perfecta per a animar
els infants a endinsar-se en aquestes històries.

ficció d'Enric Lluch –com a arreu– hi
ha xiquets amb bones intencions –*El
colom coix*, *Pintant la casa*– i amb no
tan bones: *A la fira*, *La cova*.

FACILITAR L'APRENTATGE DE LA LECTURA

La col·lecció està concebuda per
als primers lectors. Per aquesta raó, el
text és mínim –una línia cada doble
pàgina– i les imatges hi representen
una part fonamental, de manera que
omplin les planes senars dels volums.

Per tal d'adequar els llibres a les diver-
ses etapes de l'aprenentatge de l'escriptura, se n'han editat
dues versions: una en majúscules i una altra en majúscules
i en lletra lligada. Cada conte ha sigut il·lustrat per un ar-
tista diferent: *El gos del iaio*, per Montse Tobella; *El colom
coix*, per Jorge del Corral; *La lluna té fred*, per Óscar T. Pé-
rez; *Pintant la casa*, per Fran Parreño; *La dent de Maria*, per
Anna Clariana; *Elefants de colors*, per Jaume Vilanova; *A la
fira*, per Pablo Tambuscio, i *La cova*, per Jordi Vilaverde.

Tot i la varietat estilística de les il·lustracions, la col·lecció
manté la unitat pel format, per l'autoria
dels textos i per un detall curiós que es
repeteix en la sèrie: un element dinàmic
–un gosset, un ratolí, un hámster, una
sargantana...– es mou en les pàgines pa-
relles quan es passen ràpidament.

La col·lecció es publica també en
castellà i en anglès en Algar Editorial, i
s'han venut els drets al gallec, al basc i al
xinès.

**Per tal d'adequar els
llibres a les diverses
etapes de l'aprenentatge
de l'escriptura, se n'han
editat dues versions:
una en majúscules i
una altra, en majúscules
i en lletra lligada**

«LLETRA GRAN». ENRIC LLUCH I IL·LUSTRADORS DI-
VERSOS. BROMERA, 2011.

EXPLORADOR INCANSABLE EN LA SELVA DE LES PARAULES

XAVIER MÍNGUEZ

PARLAR D'ENRIC LLUCH ÉS PARLAR D'ALLÒ QUE S'ANOMENA UNA INSTITUCIÓ DE LES LLETRES VALENCIANES. POSSIBLEMENT A ELL NO LI AGRADARÀ AQUEST TÍTOL, JA QUE SI HI HA ALGUNA COSA QUE LI RECONeix TOT HOM DINS I FORA DE LA PROFESSIÓ, ÉS PRECISAMENT LA SEUA HUMILITAT. I DEU RESULTAR DIFÍCIL SI TENIM EN COMPTE QUE HA PUBLI-

CAT MÉS DE 70 LLIBRES, QUE ATRESORA MÉS DE 16 PRESTIGIOSOS PREMIS, PERÒ SOBRETOT QUAN SAP DE CIÈNCIA CERTA QUE ELS SEUS LECTORS EL LLIGEN, S'EMOCIONEN AMB ELL I APRENEN A GAUDIR DE LA LECTURA. BROMERA LLANÇA DUES COL·LECCIONS AMB L'ESCRITOR DE PROTAGONISTA QUE NO DEIXARAN A NINGÚ INDIFERENT.

Id'on sorgeix aquest geni creatiu? Enric Lluch és de la Ribera, fet que no es pot negar, ni per com parla, ni per com escriu. El seu Algemesí natal el marca i possiblement gràcies a això pot desplegar un ventall tan ampli de recursos lingüístics, entre els quals destaquen amb molt els refranys i les frases fetes que ell mateix encunya fent un ús de la llengua tan intel·ligent com enginyós. Va ser aquest ús de la llengua el que més va sobtar en el món de la literatura infantil i juvenil quan en la dècada dels 90 començà a sonar el seu nom entre els professionals. Enric Lluch no era allò que se'n diu un autor especialment jove, però llibres com *Neu i gossos... Quin embolic!* o *El rei Panxut redola i el rei Primal s'envola* van cridar l'atenció fins al punt que el darrer llibre va mereixer el Premi Samaruc, atorgat per l'Associació de Bibliotecaris Valencians a la millor obra infantil publicada el 1992. El jurat destacava l'humor com a recurs principal, recurs que va continuar explotant en altres llibres com *Pallorfeta*, *Les lletres fan fugina* o *L'àngel Propulsat i el dimoni Emplomat* que, amb una estructura similar, va guanyar en aquest cas el Premi Vicent Silvestre l'any 96. Cal reconèixer que les trames són simpàtiques i que posen en joc paradoxes com el dimo-

Enric Lluch captiva grans i menuts tant a través dels seus llibres, com d'una conversa.

ni que resulta ser bo, l'hereva que no vol fer la guerra, les lletres que fugen dels llibres perquè no els fan cas o els reis amb problemes de pes oposats. A partir d'ací, la resta ha sigut un seguit de publicacions que l'han convertit en un dels escriptors més prolífics en la nostra llengua.

UN AUTOR VERSÀTIL

Enric Lluch té clar que la seua obra té com a destinataris els infants com a lectors, i l'escola, principalment, com a àmbit on es donaran a conèixer els seus llibres. Per això també ha ajudat a difondre el coneixement dels nostres clàssics amb llibres molt divertits com *Jo Tirant, tu Carmesina* o *Un Quixot amb bicicleta*, en els quals a través de la narració donava a conèixer el món d'aquests dos llibres fonamentals de la literatura catalana i espanyola.

Però l'autor d'Algemesí ha ampliat al llarg dels anys els seus registres. Un exemple és *Pometa dolça*, un llibre que s'allunya del to que havia emprat fins al moment i que retrata un xiquet que té «dues mares i dos pares», amb referència a la seua situació de fill de pares separats. Però possiblement els canvis de registre més cridaners són els que aborda amb la novel·la històrica i la novel·la juvenil. Recordem que Lluch

Enric Lluch
desplega un ventall
ampli de recursos
lingüístics, entre
els quals destaquen
amb molt els refranys i
les frases fetes que ell
mateix encunya fent
un ús de la llengua tan
intel·ligent com enginyós

El vampir, d'«El Bagul dels Monstres», ha rebut el Premi al Llibre Millor Il·lustrat de la Generalitat Valenciana.

és llicenciat en Història, i això es nota tant en el llibre sobre l'època ibera *Si la gran deessa ho vol* com en el més recent *Temps de conquesta*, ambientat en les expedicions del rei Jaume I, amb els quals va guanyar l'extint Premi Far de Cullera (un premi que, per cert, no va merèixer ni unes tristes exèquies) els anys 2002 i 2007, respectivament. En *Si la gran deessa ho vol* crida l'atenció el llenguatge que, d'alguna manera, retrata el pensament d'un jove iber que viu els esdeveniments al seu voltant sense consciència de la seua rellevància històrica. Possiblement aquest tractament va contribuir perquè rebera el Premi Crítica de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana que, de tota manera, ja havia guanyat l'any anterior amb *En quin cap cap?*.

INNOVADOR I INESGOTABLE

I continua a la recerca de nous reptes. Un ha sigut el teatre per a infants. Així ha aconseguit el Premi Xaro Vidal enguany mateix per *Tres nobles en un grapat i un soldat enamorat*. O fins i tot s'ha endinsat en la novel·la per a adults amb *Després del silenci*, on assaja recursos literaris que resulten de més complexa aplicació en narratives per a més joves: la barreja entre realitat i ficció, les trames paral·leles, etc.

En conjunt, l'obra de Lluch és, sens dubte, la d'un autor al qual no li

agrada encasellar-se i que mira d'explorar diversos camps que enriqueixen el seu món particular. En aquesta línia, les dues col·leccions de Bromera amb les quals ha col·laborat en són un bon exponent. La primera, el somni de qualsevol escriptor de literatura infantil: una sèrie il·lustrada a tot color de llibres amb una temàtica ben atractiva, els monstres. Lluch repassa i reescriu les vides del vampir, la bruixa, l'home del sac, el zombi, etc., amb el sentit de l'humor que el caracteritza. A més a més, cada títol es completa amb les il·lustracions d'un professional de prestigi que converteixen aquests llibres en un regal per a la vista. No

debades *El vampir* ha estat guardonat amb el Premi al Llibre Millor Il·lustrat dels Premis als Llibres Millor Edicions 2010-2011, que atorga la Generalitat Valenciana. A més, el magnífic tàndem de text i il·lustracions ha fet que «El Bagul dels Monstres» haja iniciat un periple de traduccions que l'ha dut al Canadà i al Brasil.

L'altre projecte, més difícil des del punt de vista tècnic, és «Lletra Gran», que, ateses les característiques, s'ofereix també en castellà i anglès. En aquest cas, el públic són primers lectors, per la qual cosa els textos són molt breus (una frase per pàgina) i les il·lustracions, també de diferents autors de prestigi, completen el treball. La complicació de crear històries més que no *material* de lectura és realment gran, encara que Lluch la salva amb nota. D'altra banda, els editors han introduït una característica que anomenen «màgica» segons la qual es mou quan es passen ràpid les pàgines.

En definitiva, dos projectes de gran envergadura per a un autor que està a l'altura d'aquest treball i que amb aquestes obres engreixa el seu catàleg personal de fites. Encara que estem convençuts que allò que espanta Enric Lluch a escriure no són els premis, ni els homenatges, sinó més prompte el convenciment que en algun lloc, en algun moment, un infant obri un llibre seu... i riu.

En «El Bagul dels Monstres» cada títol es completa amb les il·lustracions d'un professional de prestigi que converteixen aquests llibres en un regal per a la vista

TOTS ELS LLIBRES DE BROMERA EN UN CLIC

25 anys
edicions
bromera

Els trobaràs a
www.bromera.com

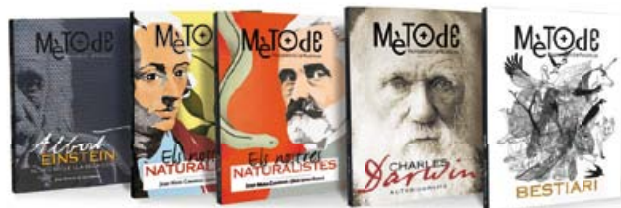

Revista de referència de la
Xarxa Vives
d'universitats

Subscriu-te a Mètode

i rebràs la col·lecció completa
de les «Monografies Mètode»

Subscripció anual (4 números l'any):

25€ per a Espanya, 40€ per a l'estranger.

Tel.: 96 386 45 61.

Publicacions de la Universitat de València.

Carrer Arts Gràfiques 13. València 46010.

www.metode.cat

UN TENDRE VIATGE CAP A LA MADURESA

CAROL BORRÀS

ERRI DE LUCA ÉS UN DELS AUTORS ITALIANS MÉS RECONEGUTS DEL PANORAMA INTERNACIONAL. ELS SEUS RELATS ES CARACTERITZEN PER L'ESTIL BREU I CONCÍS QUE DOTA CADA PARAULA D'UNA INTENSITAT QUASI POÈTICA I D'UNA SINCERITAT CAPTIVADORA. AIXÍ ÉS *EL PES DE LA PAPALLONA*, LA PRIMERA OBRA DE L'AUTOR, QUE ES PUBLICAVA FA UNS MESOS EN

«L'ECLÈCTICA», I TAMBÉ *EL DIA ABANS DE LA FELICITAT*, UNA OBRA QUE SEDUEIX EL LECTOR DES DE LA PRIMERA PÀGINA AMB DUES NARRACIONS QUASI ENTRELLAÇADES: LA DEL JOVE PROTAGONISTA QUE CAMINA DE LA MÀ DE DON GAETANO CAP A L'EDAT ADULTA I LA DE LA REBEL·LIÓ D'UN POBLE QUE PREN CONSCIÈNCIA DE LA SEUA LLIBERTAT.

El protagonista d'*El dia abans de la felicitat* és un jove orfe per a qui Don Gaetano, porter de la finca on viu, és allò més paregut a la figura d'un pare. Així, el porter és qui li ensenya tot el que sap de pràctic; és qui l'encoratja a fer créixer la passió pels llibres, ja que «contenen tota la vida d'una persona, els seus desitjos, les despeses, les renúncies, la satisfacció de veure créixer la pròpia cultura centímetre a centímetre»; qui l'escolta quan coneix el primer amor, i qui l'acosta a la seua història personal i a la del seu poble.

Aquesta novel·la ha consagrat Erri de Luca com el millor novel·lista italià contemporani.

EL PASSAT EN LA VEU DEL MESTRE

Don Gaetano el guia cap a la maduresa amb la saviesa que proporciona l'edat i les experiències viscudes mentre conta històries, la història: el relat de la insurrecció que va tenir lloc a la fi de setembre de 1943, dels quatre dies durant els quals el poble de Nàpols es va alçar contra els ocupants alemanys per recuperar la llibertat, gràcies a esdevenir tots un sentiment i deixar de ser solament individus, «la història de molts que s'ajuntaven per fer poble». Amb el relat dels esdeveniments, podrà teixir el seu passat marcat també per la guerra. Coneixerà així el destí dels seus pares, i per primera vegada, se sentirà marcat per unes arrels pròpies que fins aleshores no enyorava.

El veïnat que el veu créixer és també un personatge, concretament el que introdueix l'amor. La xiqueta del tercer, que un bon dia va desaparèixer, tornarà per fer-lo descobrir la força dels sentiments quan són novells. Una passió que li permetrà descobrir la felicitat, el que se sent quan està a punt d'arribar i la seua fugacitat, la rapidesa amb que se'n va.

«Els llibres contenen tota la vida d'una persona, els seus desitjos, les despeses, les renúncies, la satisfacció de veure créixer la pròpia cultura centímetre a centímetre»

Així, acompanyat pels relats i pels consells de Don Gaetano, anirà vivint les seues pròpies experiències, i perdrà la innocència. La vida, però, l'espera lluny de tot el que l'ha envoltat fins ara i, ací, haurà de caminar tot sol.

UN UNIVERS AMB POQUES PARAULES

El dia abans de la felicitat parla de la violència de les emocions, de la irrupció de la sexualitat, de la gelosia, de la mort, de l'exili, però també de la fraternitat, de la lluita per la llibertat i la felicitat personal i col·lectiva, de l'estima per la cultura que proporcionen els llibres..., per configurar tot plegat un tendre i emotiu recorregut vital en una època marcada per l'ombra de la guerra. Erri De Luca ens va guiant amb un llenguatge que fuig de l'excés però que s'ompli en cada paraula escollida, per esdevenir exemple del que esmenta entre les pàgines: «L'escriptor ha de ser més petit que la matèria que explica. S'ha de veure que la història se li escapa per totes bandes i que ell només en recull una engruna. El que llig té el gust de l'abundància que es vessa per sobre de l'escriptor».

Aquesta és d'aquelles novel·les que no passen desapercibudes. De fet, la crítica ha publicat ressenyes tan apassionades com aquesta de *La Vanguardia*: «Deixeu els pijames de ratlles i els bidons de benzina, si voleu un llibre que us console, que mitigue el desordre, que us cure momentàniament de tots els arraps de la vida, llegiu *El dia abans de la felicitat*».

EL DIA ABANS DE LA FELICITAT. ERRI DE LUCA. TRAD.

D'ANNA CASASSAS. BROMERA, 2011.

PUNT I SEGUIT

DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ

AQUEST ANY TAN SIGNIFICATIU PER A BROMERA HEM VOLGUT ESTAR ACOMPANYATS DE TOTS ELS QUI HAN FET POSSIBLE QUE L'EDITORIAL ES CONSOLIDE I ESDEVINGA UN REFERENT DINS DEL MÓN DE LA CULTURA. AIXÍ, HEM FESTEJAT AQUEST QUART DE SEGLE

AMB LA COMPANYIA DE MESTRES, ESCRIPTORS, IL·LUSTRADORS, COL·LABORADORS, PERIODISTES... ALZIRA, BARCELONA I VALÈNCIA HAN SIGUT ELS ESCENARIS QUE ENS HAN REUNIT, I ELS PREMIS CIUTAT D'ALZIRA, EL PUNT I SEGUIT A UN ANY REDÓ.

La crisi no ha impedit que el sopar dels Ciutat d'Alzira 2011 haja sigut una cita multitudinària.

© Pere Fluster

És una fita important aconseguir que un projecte humil esdevinga una empresa amb entitat i identitat dins del món de la cultura en la nostra llengua, sense oblidar les arrels que el van fer créixer. Mereixia, doncs, celebrar-ho amb tots els qui ho han fet possible. Després dels primers actes a Alzira i Barcelona, el 7 d'octubre va ser la data escollida per a una festa molt especial a València, al Teatre El Musical, amb la periodista Reis Juan com a mestra de cerimònies. Les prop de tres-centes persones que s'acostaren per brindar pel quart de segle d'Edicions Bromera gaudiren també d'un tast de l'adaptació teatral de la novel·la de Josep Franco *L'últim roder*, títol emblemàtic per al nostre catàleg, amb l'actuació d'Oscar Briz i Ferran Garrigues, una coproducció de Tornaveu i Bromera. La cloenda d'aquest acte festiu va anar a càrrec d'Obrint Pas, que va emocionar el públic amb la interpretació en acústic d'alguns dels temes més representatius de la seua discografia.

UNA CIUTAT COM A REFERÈNCIA

Alzira va ser el lloc que va encetar les celebracions a principi d'any, i també ha sigut l'escollit per a concloure els actes al voltant dels vint-i-cinc anys per la seua evident vinculació amb l'editorial. Dins de les conferències entorn dels Premis Ciutat d'Alzira, es va desenvolupar la taula redona «25 anys de literatura i escola», que amb la participació dels escriptors Pasqual Alapont i Anna Moner, la bibliotecària Assumpció Perepérez, la mestra Adelina España i l'es-

tudiant Pere Aranda (amb la mateixa edat que l'editorial) va avaluar la trajectòria de Bromera des de l'experiència de cada participant. La taula va donar veu també a altres col·laboradors presents entre el públic, com ara Alfred Aranda, Enric Lluch i Josep Antoni Fluixà, tots estretament lligats al projecte des dels primers anys, que aportaren el punt emotiu i també divertit a una vetlada entre amics.

EL FUTUR MÉS IMMEDIAT

Aquesta edició dels Premis Ciutat d'Alzira ha sigut especialment significativa per estar emmarcada en aquest any de celebracions per a Bromera, però també perquè palesa el treball que, juntament amb l'Ajuntament d'Alzira i la resta de patrocinadors, du a terme per promoure la nostra llengua a través d'aquests guardons que han esdevingut un referent en les nostres lletres.

La nit de l'11 de novembre va tenir lloc el tradicional sopar literari per a lliurar els premis d'aquesta 23a edició. Un total de 135 obres optaven als 82.000 euros de dotació global repartits en les diferents modalitats. D'aquesta manera, Urbà Lozano va guanyar el XXIII Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira amb *La trampa del desig*, una novel·la que desvela els anhels més profunds de l'ésser humà a través de la relació entre un metge amb un passat fosc i una refugada que s'escapa de les atrocitats de la guerra de Bòsnia. José María Seguí va rebre el XVII Premi Europeu de Divulgació Científica Estudi General per

**És una fita important
aconseguir que
un projecte humil
esdevinga una empresa
amb entitat i identitat
dins del món de la cultura
en la nostra llengua,
sense oblidar les arrels
que el van fer créixer**

La representació de L'últim roder va obrir la celebració a València.

Obrint Pas va fer un tancament vibrant al Teatre El Musical.

Autors, col·laboradors i treballadors van brindar pels 25 anys.

Els guanyadors de la XXIII edició van posar amb el regidor de Cultura d'Alzira.

Bioteχνologia al menú. Manual de supervivència en el debat transgènic, una obra amb informació científica per a poder decidir sobre les bondats i els perills dels transgènics.

El XIII Premi d'Assaig Mancomunitat de la Ribera Alta va recaure en *El somni d'una pàtria de paraules*, de Josep Piera, una biografia novel·lada de Teodor Llorente per a recuperar el prestigi de qui va ser el poeta i el personatge més rellevant de tot el nostre segle XIX. El VI Premi de Poesia Ibn Jafadja va ser per a Berna Blanch, per *Pol·len*, un poemari que reflexiona sobre la condició humana a través de la contemplació del paisatge.

Després dels primers actes a Alzira i Barcelona, el 7 d'octubre va ser la data escollida per a una festa molt especial a València, al Teatre El Musical

També es van lliurar els guardons que ja s'havien fet públics anteriorment: el VI Premi de Teatre Ciutat d'Alzira Palanca i Roca, que va distingir l'obra *Iceberg*, de Paco Romeu, i *Trepes*, de Joan Tortajada, com a finalista; el XVI Premi Bancaixa de Narrativa Juvenil, atorgat a *A les mars perdudes*, de Raquel Ricart, i el XVI Premi de Narrativa Infantil Vicent Silvestre, que va ser per a *El viatge de Lluna*, de Juane Gumbau.

El sopar va reunir més de 700 persones, entre les quals hi havia autoritats i representants polítics, membres d'entitats cíviques i educatives, escriptors i gent del món de la cultura en general. Tampoc hi faltaren representants de les entitats patrocinadores: la Mancomunitat de la Ribera Alta, la Fundació Bancaixa, l'Ajuntament d'Alzira, la UNED i la Universitat de València.

Els Premis Literaris Ciutat d'Alzira 2011 clouen les celebracions d'aquest aniversari tan especial, però obrin la porta a nous projectes per a continuar treballant pels llibres i per

la cultura. També ens encoratgen en la nostra tasca reconeixements com el Premio Importante –que concedeix el diari *Levante-EMV* a persones, institucions o empreses que han reeixit en l'àmbit cultural, econòmic o social–, que Bromera ha rebut aquest novembre. Des de l'editorial hem d'agrair aquest reconeixement, així com el suport de tants i tants col·laboradors que han fet possible aquests 25 anys de treball.

CÒMICS

SUPERHEROIS I FOMENT LECTOR

NOÈLIA IBARRA

DES QUE VA SORGIR, EL CÒMIC HA SEDUÏT NOMBROSOS SECTORS DE PÚBLIC, SOBRETOT, L'INFANTIL I JUVENIL. FINS I TOT, HA FASCINAT ELS PRELECTORS FINS A ENDINSAR-LOS PELS CAMINS DEL DESCOBRIMENT LITERARI I DEL PLAER DE LLEGIR I HA CONQUERIT TAMBÉ L'INTERÉS DE LECTORS DE TOTES LES

EDATS NO PARTICULARMENT AVESATS AL CONSUM DE LLIBRES. LA PUBLICACIÓ RECENT EN BROMERA DE *COOLMAN I JO* EN LA COL·LECCIÓ «ESFERA» I, D'ALTRA BANDA, *JACK PEUSALATS*, DE PHILIP PULLMAN, EN «EL MICALET GALÀCTIC», ENS OFEREIXEN DUES EXCEL·LENTS OPCIONS MOLT PROPERES AL CÒMIC.

A l'Estat espanyol, l'eclosió de la indústria del còmic destinat al públic més jove en la dictadura de Primo de Rivera i en la II República assenyalava el naixement de la formació com a lectors en moltes generacions. No obstant això, malgrat la predilecció dels receptors en edat escolar per aquest gènere, o precisament per aquesta mateixa preferència evident, no sempre ha gaudit d'un lloc privilegiat a l'aula de llengua i literatura.

LECTURA I EDUCACIÓ LITERÀRIA

L'exclusió del còmic d'un gran nombre de cànons de lectures d'aula s'explica per les dificultats lligades a la seua definició i els diferents termes emprats, des d'*historieta* fins al més recent de *novel·la gràfica*, la vinculació amb diferents disciplines i, per tant, la complexitat d'adscripció a una determinada matèria, fins i tot la consideració com a producte de la cultura de massa i el menyspreu per la gran difusió. La dècada dels seixanta del passat segle XX marca el començament del moviment europeu de recuperació, reivindicació i catalogació de la immensa herència d'obres que ha configurat l'imaginari infantil i juvenil i ha transformat els xiquets d'abans en

© Heribert Schulmeyer

Publicat en castellà per Algar, el llibre disposa d'una promoció ambiciosa en www.coolmanyjo.com amb jocs i un concurs per a escolars.

molts lectors de hui. En l'actualitat, tothom admet l'extraordinari potencial del còmic per a l'educació literària,

però el desconeixement de títols de qualitat fa que molts docents encara no el contemplen entre les seues recomanacions. Amb *Coolman i jo* i *Jack Peusalats*, Bromera ens proporciona dues fantàstiques possibilitats per a combatre aquesta por.

DESMITIFICACIÓ I HUMOR

Amb *Coolman i jo* Bromera comença la publicació de la sèrie de llibres de Rüdiger Bertram, que constitueix tot un fenomen literari a Alemanya. Protagonitzada per Kai, un xiquet de dotze anys, i l'amic que l'acompanya des dels quatre, Coolman, que «té com a nom una cosa així com home guai» i al qual ningú més pot veure, *Coolman i jo* constitueix una de les propostes contemporànies més brillants i divertides de desmitificació de l'heroi de la narració clàssica d'aventures i de l'amic invisible que acompanya el creixement de molts infants.

Tots els suggeriments de Coolman condueixen Kai cap a situacions inversemblants de gran força còmica narrades des de la perspectiva del protagonista. Gràcies a Kai, el lector s'apropa a problemes quotidians, com les relacions amb els pares i els germans, el primer amor o els amics, i es diverteix amb el caire dels esdeveniments mit-

Coolman i jo
constitueix una de les
propostes contemporànies
més brillants i divertides
de desmitificació de
l'heroi de la narració
clàssica d'aventures

jançant la perfecta fusió de text i les diferents possibilitats de la imatge, dibuixades per Heribert Schulmeyer. Aquesta mesurada alternança genera un ritme àgil i una original forma de lectura activa, ja que resulta imprescindible complementar la informació proporcionada per cadascuna de les fonts.

A més de les propostes didàctiques que acompanyen el llibre, el professorat podrà aprofitar per al treball a classe una important promoció amb una gran presència a Internet i a les xarxes socials, com ara un concurs per a escolars en el qual hi ha un *netbook* en joc per als millors còmics presentats pels alumnes dels centres participants (bases en www.bromerajove.com i www.coolmanyoy.com).

EL TRIOMF DEL BÉ

Jack Peusalats ens acosta a una figuració del superheroi més clàssica, mitjançant un personatge dotat amb

superpoders que lluita contra la Mal·dat vestit com un dimoni, i ajuda els més desvalguts per les fissures del sistema social que els envolta. L'aventura transcorre amb la justa dosificació de misteri, sense avançar esdeveniments però augurant-los, tot generant un ritme vertiginós. La perfecta combinació de text i imatge en els seus diferents formats, tires il·lustrades, fragments

Hui tothom admet
l'extraordinari potencial
del còmic per a l'educació
literària, però el
desconeixement de títols
de qualitat fa que molts
docents encara no
el contemplen entre
les seues recomanacions

de còmic, dibuix de personatges, d'espais o d'esdeveniments, i la inclusió d'elements figuratius amb finalitat explicativa —com per exemple, la manera d'engreixar l'orsa dels obencs— permeten mantenir en tot moment l'emoció del lector, àvid per esbrinar què l'esperarà amb el proper gir de pàgina. A més, per aquest motiu, el llibre permet als lectors encara no consolidats assaborir els indrets de l'aventura mitjançant la conjunció de les dues informacions, textual i visual. Trobareu un tast ben interessant d'aquestes aventures en www.bromera.com/pageflip/peusalats.

En definitiva, més enllà de qualsevol reticència, dues atractives oportunitats de foment lector amb literatura de qualitat en la nostra llengua i propera als interessos del seu públic.

COOLMAN I JO. RÜDIGER BERTRAM. TRAD. DE

LAURA ALMIÑANA. BROMERA, 2011.

JACK PEUSALATS. PHILIP PULLMAN. TRAD. DE

JOSEP FRANCO. BROMERA, 2009.

DE VIDA,
10 ANYS DE PROJECTES

per al foment
de la lectura

BUS GAUDÍ

Si vols participar, visita
www.catalunyacaixa.com/obrasocial

CX CatalunyaCaixa Obra Social

La Fundació Bromera comença les celebracions del 10é aniversari col·laborant amb el Bus Gaudí-La Pedrera. Un projecte itinerant de l'Obra Social de Catalunya Caixa que visitarà les nostres terres.

www.fundaciobromera.org

ELS SECRETS DELS LLIBRES: RECORREGUT PEL PROCÉS D'ELABORACIÓ D'UN LLIBRE

Què ocorre entre el moment en què s'escriu un llibre i el de la lectura? Com arriba un llibre a les mans dels lectors? Quins personatges *misteriosos* ho fan possible? Tot objecte, per simple que parega, amaga un procés d'elaboració que de vegades pot ser llarg i laboriós. I el llibre no n'és cap excepció.

LA REVOLUCIÓ CULTURAL DE GUTENBERG

Des dels primers llibres mesopotàmics, fets amb rajoles d'argila cap al 3300 aC, fins als actuals, que segueixen un procés informatitzat, ha plogut molt. Però el punt d'inflexió en el món del llibre el marca la invenció de la impremta, a mitjan segle xv. Abans els llibres es copiaven a mà, un per un, il·lustracions incloses: primer, els esclaus, i, a l'edat mitjana, els monjos dels monestirs. L'alemany Gutenberg va inventar la impremta moderna, un procediment revolucionari a l'època, que va fer possible que els llibres arribaren a moltíssima gent alhora, ja que la impremta permet reproduir de forma mecànica molts exemplars d'un mateix títol.

ELS VALENCIANS, UNS IMPRESSORS AVANTATJATS

A València tenim una llarga tradició en la impressió d'obres. Un dels primers llibres impresos a la península Ibèrica –si no el primer– va ser en valencià: *Les trobes en llaors de la Verge Maria*, l'any 1474. En l'actualitat hi ha mig centenar d'empreses editores valencianes que publiquen vora 3.000 títols a l'any, la meitat dels quals, en la nostra llengua. La majoria

© Enric Solbes

s'agrupen en l'Associació d'Editors del País Valencià (www.aepv.net).

COM ES FA UN LLIBRE

La matèria primera d'un llibre la proporciona l'escriptor quan decideix transmetre una història o determinades idees per escrit. Amb aquesta finalitat, primer tria la forma en què vol comunicar-se: narrativa, poesia, teatre, assaig... Seguidament, du els seus escrits, *originals*, a una editorial, que coordina el procés d'elaboració i promoció dels llibres. L'editor, amb l'ajuda dels assessors literaris, tria les obres que considera més adequades per al seu catàleg i posa en marxa la maquinària: es redacta el contracte d'edició amb l'escriptor, es busca un traductor si l'obra està escrita originalment en una llengua distinta, l'equip pedagògic determina a quina edat va dirigida l'obra, es decideix en quina col·lecció s'inclourà, qui en serà l'il·lustrador en cas que haja de dur dibuixos, es busquen correctors

lingüístics per a detectar i rectificar els errors...

DE LA IMPREMTA AL LECTOR

Amb els textos ja definitius, l'obra de l'escriptor inicia el procés d'elaboració tècnica. El dissenyador de la col·lecció determina com serà la coberta, quin serà el tipus de lletra i el paper que més convenen o les mides del llibre. Els maquetistes seguiran les normes de disseny per adaptar l'obra informàticament: posen número a les pàgines, elaboren l'índex, titulen els capítols, inclouen les il·lustracions, introdueixen correccions al text, etc. L'editor envia el llibre acabat en suport informàtic a la impremta, l'empresa que *fabrica* físicament el llibre. Una vegada impresos els fulls, l'enquadernador els plega, els cus i els enganxa a les cobertes. Posteriorment s'envien els llibres acabats al distribuïdor, que els reparteix a les llibreries i biblioteques. Mentrestant, els departaments comercial, de comunicació i publicitat donen a conèixer el nou llibre als lectors, protagonistes de tot el procés.

FOTOCOPIAR NO ÉS LEGAL

Escriure i llegir són dos actes solitaris. No obstant això, hi ha desenes de professionals que treballen per a fer possible la comunicació entre l'escriptor i el lector. Tots aquests esforços es posen en perill cada vegada que es fa una fotocòpia il·legal. Llegim en *versió original*!

ESPAI ELABORAT PER LA FUNDACIÓ BROMERA
PER AL FOMENT DE LA LECTURA.
www.fundaciobromera.org

El primer dia d'escola

Pasqual Alapont / Enric Solbes

Col. «El Micalet Galàctic», 166

32 pàg. Bromera, 2011

El vampir Ladislau

Enric Lluch / Fernando Falcone

Col·lecció «Àlbums Il·lustrats», 8

32 pàg. Bromera, 2011

El nigromant

Tim Wilson / Oriol Malet

Col. «El Micalet de Por», 9

152 pàg. Bromera, 2011

Alapont ha aconseguit amb aquest conte una història que converteix el primer dia d'escola de Josep, un xiquet de sis anys, en tota una aventura. Primer de Primària esdevindrà un curs ple de descobriments: la nova mestra, aprendre a llegir i escriure, jugar a l'immens i meravellós pati dels majors... però també nervis; Josep ja no és dels menuts del col·legi i no sols haurà d'obeir i alçar-se prompte de matí, sinó també comportar-se com un xiquet gran quan arribi a classe. El seu germà Ferran li donarà savis consells sobre com fer nous amics al pati i fugir dels companys majors d'altres cursos que fan la guitza als de primer.

El primer dia d'escola transforma la rutina diària d'anar a classe en un esdeveniment únic a través d'un llenguatge apte per a lectors a partir de sis anys i un argument divertit i didàctic. Les il·lustracions en color d'Enric Solbes enriqueixen més encara aquest conte de la col·lecció «El Micalet Galàctic».

MARIOLA SERNA

Els llibres de por sempre són un bon reclam per als lectors joves, però més encara si es tracten en to d'humor. I d'això, l'escriptor Enric Lluch en sap molt. En aquesta ocasió, Lluch ens conta la divertida història d'*El vampir Ladislau* i el seu particular maldecap amb les dents. Ladislau està trist, ja que té un problema «greu» als ullals: a pesar de ser vampir no els té afilats. Quin remei hi trobarà?

El vampir Ladislau és un àlbum il·lustrat que es presenta, a més, en una edició acurada de format gran i tapes dures que el fan una més que recomanable opció com a regal de Nadal, no tan sols per als més menuts, sinó per a tota la família. I més si els dibuixos vénen de la mà d'un gran il·lustrador com ho és Fernando Falcone. De fet, la versió d'aquesta història publicada en «El Bagul dels Monstres» ha guanyat el Premi al Llibre Millor Il·lustrat de la Generalitat Valenciana.

ANDREA R. LLUCH

Qui s'amaga darrere del vell d'aspecte tètric que acompanya tots els morts del poble el dia del seu soterrar? Uns joves intrèpids i curiosos teixiran les inhòspites relacions entre les misterioses morts i desaparicions a Bethelem i l'home del barret negre a qui tothom coneix però ningú sap d'on ve. La investigació els portarà al regne del mal d'un bruixot àvid d'ànimes i de sang fresca. El relat combina episodis de por, màgia i supersticions provocades pels efectes de l'art medieval de l'alquímia, que confereix un punt de racionalitat enmig del misteri. El llenguatge hàbil endinsa els joves lectors en l'ambient sinistre d'una mansió abandonada, mitjançant els fenòmens sobrenaturals i la confusió entre realitat i al·lucinació. L'autor d'*El nigromant* manté la tensió des del principi de la trama, aportant xicotetes dosis de revelacions en cada capítol fins al terrible desenllaç. Les il·lustracions d'Oriol Malet reforcen l'atmosfera aterridora que delectarà els amants de les històries obscures.

PEP SOLER

PASQUAL ALAPONT (Catarroja, 1963) ha escrit nombroses obres de literatura infantil i juvenil, i ha compaginat la seua carrera literària amb la teatral. ENRIC SOLBES (Alcoi, 1960 - Alzira, 2009) va deixar bona mostra del seu talent com a il·lustrador en aquesta obra.

ENRIC LLUCH (Algemesí, 1949) ha publicat més d'una trentena de títols dedicats als més joves, pels quals ha rebut nombrosos guardons. FERNANDO FALCONE és un il·lustrador argentí que ha treballat per a prestigioses editorials i agències de publicitat de tot el món.

Darrere del pseudònim de TIM WILSON s'amaga la identitat d'un escriptor interessat en els fenòmens paranormals. Fruit d'aquestes investigacions, ha confeccionat relats inquietants per als joves lectors de novel·les de por com *Els fantasmes de Bloody Hill*, inclòs en la mateixa col·lecció.

Raons de sang i foc

Pep Castellano

Premi Blai Bellver de Narrativa

Col. «L'Eclèctica», 204

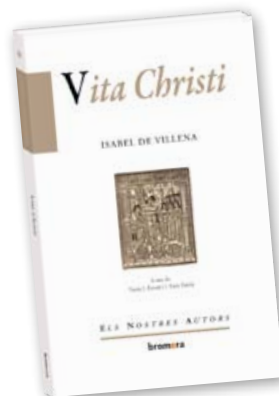
216 pàg. Bromera, 2011

Raons de sang i foc ens endinsa en la revolta de les Germanies als carrers de Castelló. Malgrat el fragor de la violència i el saqueig despietat, el desig sorgeix als clots de la blanqueria. Saïda, filla d'un sabater moro, és sotmesa al xantatge del poder local arran d'un vell assumpte tèrbol de què no és culpable, i menyspreada pels agermanats a causa de la seua fe. Manel, cristià aprenent d'adober i simpatitzant de la Germania, covarà cap als moros sentiments contradictoris. Pot l'amor triomfar per damunt dels credos? Pot l'alegria de viure vèncer el dolor?

Aquesta novel·la fa una mirada al nostre passat més sagnant, en una crida subtil a la convivència de cultures, i retrata com en temps de crisi suren l'odi i els prejudicis envers les minories. Castellano els dona veu a través de Salma, alcavota i protectora de Saïda que, amb saviesa refranyera, vivesa de contacontes i una llengua rica i genuïna, narra aquest relat de valentia i lluita per la supervivència.

JOSEP LLUÍS NAVARRO

PEP CASTELLANO (Albocàsser, 1960) és pedagog i contacontes. Destaca per la seua dedicació a la literatura infantil i juvenil. Amb *Raons de sang i foc* ha guanyat el Premi Blai Bellver de Narrativa Ciutat de Xàtiva 2010.

Vita Christi

Isabel de Villena

Introd. de Vicent J. Escartí i

J. Enric Estrela

Col. «Els Nostres Autors», 66

262 pàg. Bromera, 2011

Joan Fuster fou el primer allà pel final dels cinquanta a donar a conèixer al gran públic les traces d'una figura històrica tan atractiva i, per què no dir-ho, misteriosa, com la d'Isabel de Villena. Les seues conjectures sobre l'obra de la monja, especialment sobre *Vita Christi*, encara poden resultar avui un punt agosarades, sobretot per als qui són presoners d'una visió dels textos clàssics un tant arqueològica. Fuster va veure en el text edificant de l'abadessa de la Trinitat un diàleg «llunyà i dissimulat amb l'*Es-pilla*», el llibre ginecofòbic escrit per Jaume Roig, metge del convent. L'assagista, sempre des d'aquest prisma reactualitzador i incitador a lectures compromeses, arriba a qualificar també l'obra de feminista. De totes, però, ens quedem de moment amb aquella definició del suecà segons la qual «el *Vita Christi* és, per dir-ho així, una vida de Jesucrist vista per les dones». La versió que ens arriba ara de la mà de Bromera és una selecció de fragments basada en criteris d'estil.

FRANCESC VIADEL

ISABEL DE VILLENA (València, 1430-1490), filla del marquès de Villena, fou una dona excepcional en el context d'una València esplendorosa. Sota la protecció de la reina Maria, Isabel convertí el convent de la Trinitat en un focus d'activitat cultural i espiritual únic.

Evolució i complexitat

Jordi Bascompte i Bartolo Luque

Col. «Sense Fronteres», 34

232 pàg. Bromera, 2011

Davant la pregunta inicial de què aporta un altre llibre sobre l'evolució, els autors expliquen que el seu propòsit és establir un diàleg entre contingència i estructuralisme per a trobar una explicació més completa dels processos de la biologia evolutiva.

Evolució i complexitat descriu importants excepcions en els principis clàssics d'aquesta disciplina –predominança del procés competitiu, extinció de les espècies menys fortes, paper dominant del material genètic– i conclou que les teories dominants segurament han pecat d'un cert reduccionisme.

L'obra repassa processos com les extincions en massa –la més coneguda, la dels grans saures– o les xarxes de cooperació que van fer possible l'adaptació de molts microorganismes. El plantejament renovador no contradiu l'admiració cap a les teories de Darwin i els desapareguts Stephen Jay Gould i Pere Alberch, científics representatius d'aquesta nova visió de la biologia evolutiva.

CARLOS MINUESA

JORDI BASCOMPTE és ecòleg i ha treballat l'anàlisi estadística i matemàtica dels processos naturals. Actualment és professor a l'Estació Biològica de Doñana (CSIC). BARTOLO LUQUE és físic i professor de Matemàtica Aplicada a la Universitat Politècnica de Madrid.

**A la ciutat
Blanc, Ros i Negre**

Gemma Armengol / Òscar Julve

Col. «Els Animals del Jardí»,
7 i 8

24 pàg. Bromera, 2011

Arriben a Bromera dues noves històries d'«Els Animals del Jardí» protagonitzades per la marieta Antonieta i la seua colla. En aquests dos llibres, petits i grans lectors a partir de 5 anys podran retrobar-se amb la graciosa marieta i acompanyar-la en les seues intrèpides aventures.

Viurem, a tot color, com la marieta travessa el carrer segrestada per un xiquet que col·lecciona insectes en un pot de vidre per a jugar amb ella. Per sort, els simpàtics insectes que habiten en les cases, la mosca, l'arna i el peixet de plata, faran amistat amb ella i l'ajudaran a eixir d'aquest tràngol i la salvaran. En el segon volum Antonieta coneixerà un personatge molt estimat per tots els xiquets del món: el camell del rei Baltasar. Us imagineu poder viatjar en la màgica nit de Reis amagadets en la gepa d'aquest animal màgic?

Les històries de Gemma Armengol, escrites amb agilitat, bon humor i un gran somriure, formen part d'una col·lecció ja consolidada amb un total de 8 contes fins al moment. Antonieta, una marieta de color groc, sempre es torna roja en l'última escena. L'edició, en lletra lligada o d'impremta, fa d'aquests llibres una gran troballa per a primers lectors. Les coloristes il·lustracions d'Òscar Julve que acompanyen el text són una

joietta que no s'ha de deixar perdre. La realitat més quotidiana pren, en «Els Animals del Jardí», dimensions inesperades: un dit, una fulla, una sabata o les figuretes del pessebre poden convertir-se davant dels nostres ulls en dibuixos carismàtics i prendre formes que deixaran els xiquets amb els ulls oberts de bat a bat i els adults amb un amable somriure (qui haguera pogut imaginar que un d'aquells esmunyedissos i repel·lents peixets de plata podia arribar a tenir aquest aspecte tan entranyable?).

Apunteu-vos a les històries de la marieta Antonieta i dels altres animals del jardí; exploreu les pàgines d'aquesta col·lecció cercant les cares i les mirades d'aquests insectes tan plens de vida i personalitat; gaudiu amb la intel·ligent senzillesa del text i la vivacitat de les il·lustracions. I, per descomptat, aprofiteu per a oferir una bona lectura als xiquets i xiquetes que sàpien gaudir d'una bona història.

SÒNIA REAL

BORMAC S.L. ARTES GRAFICAS

Pol. Industrial El Plà • Carrer de la Trama, 5 • Apdo. 127

Tel.: 96 291 60 30 • Fax: 96 291 63 23

correo@graficasbormac.net • diseno@graficasbormac.net

www.graficasbormac.net • 46870 / ONTINYENT (Valencia)

«PORTÀTIL», LLIBRES QUE ES MOUEN

RAÏL MAIGÉ

«PORTÀTIL», COM EL SEU NOM SUGGEREIX, ES MOU, AVANÇA. AQUESTA TARDOR JA S'HA POSAT EN CIRCULACIÓ LA SEGONA TONGADA DE TÍTOLS QUE ENGREIXEN AQUESTA NOVA COL·LECCIÓ DE LLIBRES DE BUTXACA EN CATALÀ. LES EXPECTATIVES S'ESTAN COMPLINT I «PORTÀTIL» S'ESTÀ FENT UN LLOC

AL MERCAT EDITORIAL GRÀCIES A L'ESFORÇ CONJUNT DE SET EDITORIALS QUE PUBLIQUEN EN CATALÀ. BROMERA HI CONTRIBUEIX AMB OBRES COM *EL MEU GERMÀ POL*, D'ISABEL-CLARA SIMÓ; *EL SECRET DE CHRISTINE FALLS*, DE BENJAMIN BLACK, I *LES CENDRES D'ANGELA*, DE FRANK MCCOURT.

Una vegada més, cal fer pinya pel llibre en català. Set editorials independents (Bromera, Cossetània, Angle, Base, Meteora, Símbol i Viena) van presentar al juny «Portàtil», una nova col·lecció de butxaca que pretén donar una segona vida, sobretot, als títols més destacats de cada segell. Qui no ha marxat de viatge amb un llibre manejable i atractiu? «Portàtil» reuneix totes les característiques per esdevenir una referència en aquest segment. Especialment per la qualitat de les obres, amb alguns dels noms més rellevants de la literatura catalana: Isabel-Clara Simó (*Homes*), Màrius Sampere (*El gratacel*) o Marta Pessarrodona (*L'exili violeta*). I també perquè incorpora una gran diversitat de gèneres: assaig (*Un altre món*, d'Arcadi Oliveres), novel·la (*La casa de gel*, de Joan Pons), gastronomia (*La cuina de l'àvia Remei*, de Remei Ribas) o divulgació (*Déu, cosmos i caos*, de David Jou), entre altres.

LLIBRES PER A TOTES LES BUTXAQUES

El preu de la majoria dels títols no supera els 10 euros. La possibilitat de comprar llibres econòmics és un altre dels arguments a favor de «Portàtil», que busca obrir horitzons a un públic més ampli. El llibre digital ja és aquí, però la seva implantació és encara lenta i poc significativa en la facturació global. Mentrestant, el llibre de butxaca continua essent una molt bona opció per configurar una biblioteca personal. Així ho avala la demanda d'aquest format que han experimentat els darrers anys altres editorials del país. De fet, una de les raons de l'auge de les edicions de butxaca en català és també la pressió del mercat

espanyol, que fins fa ben poc tenia el monopoli en aquest camp.

SUMANT ESFORÇOS

«Portàtil» reuneix petites i mitjanes editorials en una iniciativa comuna comercialitzada per Xarxa de Llibres. El disseny, les accions promocionals i la comercialització són únics. Aquest últim aspecte pot ser un altre dels encerts de la col·lecció, que requereix una bona distribució i comercialització per arribar en bones condicions a llibreries, centres comercials i altres punts de venda. Un dels trets més positius de la sèrie és que limita una mica la fragmentació de petites iniciatives tan característica del mercat editorial català. Tal com Bromera ha fet en altres ocasions —com és el cas de la plataforma digital Edi.cat—, en aquest projecte suma esforços amb un grapat d'empreses germanes. Els editors saben que el llibre en català necessita apostes fermes i duradores, no pas múltiples intents petits i en direccions contraposades, que l'únic que fan és malbaratar energies i diners. Cadascú sota el seu campanar, però amb accions comunes,

i aquest n'és un molt bon exemple. Tot i així, en «Portàtil» cada editor continua fent la seva feina, ja que decideix quins són els títols que s'incorporen a la col·lecció i en fa la producció corresponent.

Durant el 2011 s'hauran publicat al voltant de 30 títols en «Portàtil», amb una tirada inicial de 2.500 exemplars cadascun. En total, Bromera hi aporta sis llibres: *El secret de Christine Falls*, *Les cendres d'Angela*, *El meu germà Pol*, *Els turmentats*, *La casa de gel* i *Homes*. Per molts anys!

La possibilitat
de comprar llibres
econòmics és un altre
dels arguments a favor
de «Portàtil»,
que busca obrir
horitzons a un públic
més ampli

VI PREMI D'EXPERIÈNCIES DE FOMENT DE LA LECTURA

L'AJUNTAMENT
D'ALZIRA I LA FUNDACIÓ
BROMERA ATORGUEN
ELS GUARDONS

El VI Premi d'Experiències de Foment de la Lectura Ciutat d'Alzira, dotat amb 1.200 € per l'ajuntament de la localitat, ha correspost a dos projectes: els presentats pel CAES La Coma de Paterna, *Ludoteca, discoteca, biblioteca...?*, l'autora del qual és Milagros Peris, i per l'IES Clara Campoamor d'Alaquàs, elaborat per Carme Tomé, Àlicia Alcaraz i Carles Llinars. A més, atesa la qualitat de la proposta, ha resultat mereixedor d'una menció especial el presentat pel CEIP L'Alborxí d'Alzira, preparat pel claustre de professors i professores del centre.

En el mateix acte es van donar també els XIII Premis d'Innovació Educativa Ciutat d'Alzira, convocats per la Regidoria d'Educació de l'Ajuntament d'Alzira amb la col·laboració de la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura. Els treballs premiats en les respectives modalitats van ser els presentats pel CRA El Trescaire de Vilanova d'Alcolea, per l'IES Rei en Jaume d'Alzira, pel CEIP Trullàs de Benifaió i pel Col·legi Hernández de Castelló de la Ribera.

Notícies

DITES

I SUGGERIMENTS

«Hi ha llibres curts que, per a entendre'ls com es mereixen, cal que tinguin una vida ben llarga.»

F. QUEVEDO

«Les coses s'han de fer tan senzilles com es puga, però no més.»

ALBERT EINSTEIN

«La infantesa té les seues pròpies maneres de veure, pensar i sentir; no hi ha res més insensat que pretendre substituir-les per les nostres.»

JEAN-JACQUES ROUSSEAU

«Hom ha d'escriure respectant el presumpte lector. I la millor manera de respectar-lo és considerar-lo intel·ligent.»

CARLOS CASTILLA DEL PINO

«Si no hi ha un mínim d'exigència, de necessitat d'esforçar-se una mica, no hi ha progrés ni educació possibles.»

EMILI TEIXIDOR

NOVETATS PER A REGALAR A NADAL

UN SUPERHEROI MOLT ESPECIAL ARRIBA A ALGAR. JA EL POTS CONÉIXER A LA SEUA WEB

Ja està ací *Coolman y yo*, el fenomen literari que triomfa a diversos països del món. Aquest divertit llibre infantil i juvenil ens conta les aventures del jove Kai i de Coolman, un heroi a qui només ell veu i que sempre acaba clavant-lo en situacions compromeses. En el web especial www.coolmanyoy.com es pot trobar més informació sobre el llibre, fons d'escriptori, jocs especials i un concurs per a escolars amb el qual es pot aconseguir un netbook i molts llibres per a continuar gaudint amb els dos protagonistes. Una aposta segura per a regalar aquest Nadal que combina narració i còmic.

Els més menuts també tenen novetats molt atractives per a aquestes vacances: «Letra Grande», d'Enric Lluch, una tendra col·lecció amb aspectes positius sobre la família, la natura... i «Los Libros de Marcos y Andrea», quatre nous llibres de cartó per a aprendre sobre els llibres i la lectura.

L'àlbum *El vampiro Ladislao*, amb text d'Enric Lluch i il·lustracions de Fernando Falcone, i un nou títol de «Los Animales del Jardín», *Blanco, Rubio y Negro*, són altres de les novetats més destacades d'Algar per a Nadal.

BROMERA T'AJUDA A ELABORAR EL PLA LECTOR DE CENTRE

L'EDITORIAL HA POSAT EN MARXA UN WEB ESPECIAL DEDICAT AL PLA LECTOR

Recomana les lectures d'aula ara és més fàcil que mai per als educadors amb les carpetes del Pla Lector Creix amb Bromera. Aquestes carpetes –sis en total, una per cada curs de Primària– contenen tres llibres de lectura

especialment seleccionats sota criteris d'adequació, valors, actualitat, etc.; tres propostes didàctiques amb activitats sobre cadascuna de les lectures; una fitxa d'avaluació perquè els pares seguisquen els avanços en l'adquisició de la capacitat lectora; un passaport perquè l'alumne registre les seues lectures, i una revista amb tècniques d'animació lectora per a la família.

A més, des del web especial www.bromera.com/pla-lector, que acaba de posar-se en marxa, els educadors

poden descarregar gratuïtament el model per a la redacció del Pla Lector de Centre elaborat per Josep Antoni Fluixà. Aquest document inclou objectius, activitats, recursos i suggeriments perquè el professorat puga redactar el Pla sense cap dificultat. En aquest web, també es pot trobar informació detallada sobre les carpetes del Pla Lector de Bromera, legislació sobre els plans de foment lector a les escoles i estratègies i fitxes per a fomentar la lectura a l'aula.

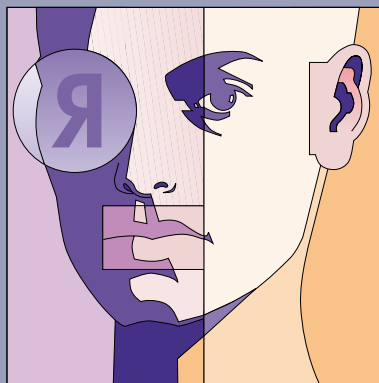
COM DESFER-SE D'UN MORT AMB L'AJUDA DE DÉU

Dies irae és un conegut himne llatí del segle XIII en el qual se'ns comunica que un dia d'ira serà el temps en què el món quedarà reduït a cendra i vindrà un jutge a pronunciar la seua sentència sense misericòrdia, on a més, l'autor de l'himne prega a Déu i a Crist el regal del perdó. Serà un dia de llàgrimes en què ressuscitarà de la pols l'home culpable per al seu juí.

D'aquest himne, que és atribuït a Tomàs de Celano, l'escriptor d'Algemésí Vicent Josep Escartí pren el títol, *Dies d'ira*, per a encapçalar la narració d'uns fets extraordinaris que ara no solament trobem en «L'Eclèctica», sinó també en «Esguard», col·lecció que recull novel·les històriques especialment interessants per a lectors joves. El protagonista, el noble ancià Jeroni Joan Roger, tercer fill del comte de Montdrach, escriu sol a la cel·la d'un monestir de la seua terra les memòries d'uns fets luctuosos dels quals fou protagonista en la seua joventut. Uns fets que van passar durant dotze dies en què la ira de Déu es va desfermar i va caure implacable sobre el comtat de Montdrach en forma d'una gran plaga. Però Déu, que és tot misericordiós, quan tanca una porta obri una finestra, almenys així ho entén Jeroni Joan, que està convençut que Déu gestiona d'una manera directa el seu destí. Vicent Josep Escartí redibuixa el mapa de l'antic Regne de València i situa entre les comarques de la Ribera Alta,

El retrovisor

MANEL ALONSO I CATALÀ

la Canal de Navarrés i la Costera un comtat imaginari, el de Montdrach, del qual ens explica l'origen i el del llinatge de la casa comtal, un comtat que encara que de petites dimensions reflecteix d'una manera quasi perfecta el que era la situació social de la ruralia valenciana del segle XVI poc abans de l'expulsió dels moriscos, les relacions entre els comtes i els seus súbdits, i de tots ells amb l'Església.

VICENT JOSEP ESCARTÍ (Algemésí, 1964), professor a la Facultat de Filologia de la Universitat de València, ha publicat diversos estudis i antologies de textos medievals valencians. Com a escriptor de ficció ha escrit novel·la i llibres per a infants. Amb *Dies d'ira* va guanyar l'any 1991 el Premi de Novel·la Ciutat d'Alzira, i ha obtingut també altres premis literaris com ara el de Novel·la Ciutat d'Elx, el Premi Andròmina, el Premi Joanot Martorell i el Premi Blai Bellver - Ciutat de Xàtiva.

Un dels grans protagonistes de la novel·la és el llenguatge emprat per l'autor, un llenguatge en el qual, des de la base d'un valencià actual, es recrea una prosa del segle XVI. El resultat és una llengua de fàcil enteniment per a un lector d'ara, però amb un aire antic que fa que no perda credibilitat, la qual cosa a un home com Escartí, autor de nombrosos estudis de textos medievals i moderns valencians, entre els quals diversos dietaris, no li deu haver estat difícil. Aquest vessant d'Escartí també ha estat fonamental per a entendre la psicologia d'un personatge de l'època que ens relata la història d'uns determinats successos en primera persona.

Un fet destacable de la novel·la és que, a pesar que arranca de l'escenari d'un crim, en cap moment el protagonista i presumpte assassí no és capaç de dir-nos d'una manera clara si ha estat ell la mà executora i de quina manera ho ha fet. Jeroni Joan vol que els lectors ens oblidem d'aquest fet terrible i ens centrem en els fets posteriors. Jeroni, amb antecedents familiars de demència i misticisme exacerbat, i amb una conducta en l'àmbit més íntim poc clara, està convençut, i per tant pretén convèncer-nos, que l'assassinat del seu amant fou un pas necessari i transcendent perquè ell s'adonara que estava equivocat, que era un simple presoner dels seus baixos instints i que a partir d'aquell moment Déu, a través d'un arcàngel, el perdonarà i li gestionarà cada pas que ha de fer durant els dotze dies que necessita per a desfer-se del cadàver.

DIES D'IRA. VICENT J. ESCARTÍ. BROMERA, 2011.

EL PUNT.CAT

La informació local a internet

La major part de les coses que necessites estan a prop teu i sovint són les més importants: una farmàcia de torn, el temps, la programació cultural, la informació del teu país, del teu poble, de la teua ciutat. Just el que trobaràs a **www.elpunt.cat**.

El web d'informació local en una xarxa global.

EL PUNT.CAT

Perquè les ciutats són capitals

www.elpunt.cat

EXPOSICIÓ ATRESORAR ESPANYA

Fons fotogràfics de la Hispanic Society of America.

TORNEN

Les visions fotogràfiques de l'Espanya de Sorolla.

CENTRE CULTURAL BANCAIXA VALÈNCIA
(Plaça de Tetuan, 23)

CENTRE CULTURAL BANCAIXA ALACANT
(Rambla Méndez Núñez, 4)

Entrada Gratuïta

compromís social.
Bancaixa